

TISOVSKÝ MESAČNÍK

Mestské noviny
občanov Tisovca
a Rimavskej Píly
XVII. ročník

číslo 2

február 2007

cena 7,-Sk

62. výročie oslobodenie Tisovca a Rimavskej Píly

28. január 2007, pekný zimný deň, nám pripomenul 28. január 1945, deň, kedy, do Tisovca a Rimavskej Píly prišli osloboditelia: z juhu červená armáda a z východnej strany rumunskí vojaci. Od tej doby uplynulo 62 slobodných rokov. Bolo to práve 28. januára o 10,05 hod. keď sa obyvatelia Tisovca a Rimavskej Píly ponáhľali na námestie a so slzami radosti a úsmevom na tvári vítali osloboditeľov. Boli to muži a ženy, starci a deti, všetci sa dozvedeli radostnú správu, že po šiestich rokoch vojny prichádza sloboda. Zásluhou obetavých ľudí, Hitler a jeho posluhovači vojnu prehrali. V Tisovci a na mnohých miestach Slovenska, kde sa vojna skončila, začal nový život. Vy mladí, snažte sa aby sa hrôzy vojny už nikdy nezopakovali. Dňa 28. januára sme si aj my pripomenuli tento pre nás tak významný deň. O 14,30 sme položili kytice kvetov a zapálili sme sviečky na námestí pred

Pamätníkom SNP. O 15,00 začal program v kinosále MsKS. Po príhovore predsedu ZO SZPB p. Ing. Petra Mináča začal hodnotný program tisovského folklóru, detského súboru Čičiček, cigánskej hudby a fujaristu Milana Katreniaka. Umenie pohybu, spevu a hudby môže oceniť len ten, kto vystúpenie vidí. Škoda, že bolo prítomných len málo divákov, ale aj to málo, potleskom odmenili snahu účinkujúcich. Ďakujeme im za krásne chvíle strávené v toto nedeľné popoludnie. My všetci prítomní sme v duchu spomínali na tých, ktorí v SNP položili svoje životy za to, aby sme mohli žiť 62 rokov a aj ďalšie roky v mieri. S úctou obdivujeme tých, ktorí ešte žijú, ich vek je značne pokročilý zdravie narušené vekom aj udalosťami, ktoré v SNP zažili. Zamyslime sa pri hrobách padlých, na cintorínoch a pamätníkoch padlých v SNP. Tam ležia ľudia, ktorí obetovali vtedy svoje ešte mladé životy, za pád fašizmu a za našu slobodu.

Miroslava Banciková, tajomníčka ZO SZPB

Rozchody

Odveké traumy človečie.
Osud ich neraz aj dobrým
ako čiernu moslimskú burku
na život navlečie

a falošne im zanôti
trpkosťou zradu a samoty.
Rozchody blízkych ľudí.
Sú, budú, boli.

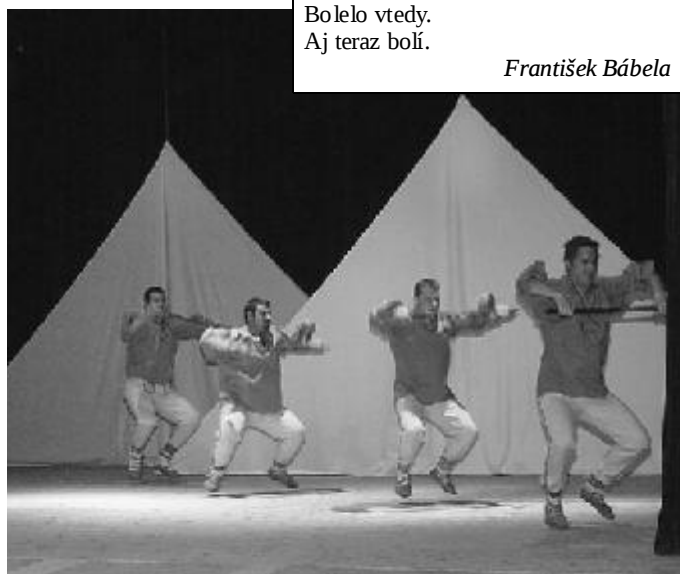
Kto to rozrieši, kto to rozsúdi?

Rozchody kedysi milujúcich sa ľudí,
ktorí sa zrazu stali navzájom cudzí.
Pochmúrne milníky na púti mnohých,
k nebu čnejúce tragicko baladicky.

Ako božie muky pri cestách,
ako vyschnutá čerešňa v poli.
Trýznive vzdychky.
Sú, budú, boli.

Bolelo vtedy.
Aj teraz bolí.

František Bábel

20 ROKOV FOLKLÓRNEJ SKUPINY TISOVEC

- A teraz vážne a zrozumiteľne! -

Ako ste mnohí postrehli, koncom minulého roku, presnejšie 16.12.2006, sme si pripomenuli 20. výročie vzniku Folklórnej skupiny Tisovec. V minuloročných číslach Tisovského mesačníka ste si mohli prečítať históriu vzniku a priebeh prvej desaťročnice účinkovania našej skupiny, ktoré spracovala Mgr. Eva Manicová, jedna zo zakladateľov a bývalá riaditeľka MsKS. Druhú desaťročnicu mal za úlohu spracovať Mgr. Štefan Sabó...

Zatiaľ sme sa nedočkali, tak Vám priblížime aspoň prípravu a priebeh samotnej oslavy.

Po niekoľkoročnej prestávke sa bývalí tanečníci opäť zišli a obnovili svoju činnosť. V januári 2006 sme sa vážnejšie začali zaoberať myšlienkou prípravy programu 20. výročia FS. Oslovili sme ľudovú hudbu Radoslava Dusu a choreografa Jožka Fabu, ktorý s nami už v minulosti

spolupracoval. Koncom augusta 2006 sme začali intenzívne nacvičovať jednotlivé čísla programu, a tak sa nám to podarilo. Po tvrdej práci folkloristov, ktorí s radosťou, nadšením a láskou tejto udalosti venovali svoj voľný čas, vznikol úžasný večer – „sviatok tisovského folklóru“. Samotné vystúpenie bolo plné emócií a najväčšou odmenou pre nás bol niekoľkominútový potlesk.

Dovoľte nám poďakovať sa tým, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii. V prvom rade je to Jožko Fabo, ktorý nás svojim entuziazmom naštartoval a siahol skoro na dno našich schopností (ale máme ešte aj skryté rezervy, Jožko), ľudovej hudbe Radoslava Dusu, na ktorú je „radoslavosť“ tancovať, fujaristovi Milanovi Katreniakovi, Mgr. Marte Svobodovej, bývalej ľudovej hudbe, Detskému folklórnemu súboru Čičiček, bývalým tanečníckam, Jánovi „Kubovi“ Kubove za vybavenie všetkých ošemetných záležitostí. Ďakujeme primátorovi mesta Ing. Petrovi Mináčovi a Mestskému zastupiteľstvu za podporu. Osobitné poďakovanie patrí pánovi Jánovi Valentíkovi, ktorého príjemný hlas dotváral

atmosféru večera, samozrejme pani Eve Manicovej za oživenie folklóru v Tisovci (a za úžasné permíčky) a Silvii Remperovej, ktorá nás zas a znova drží pokope.

Náš obdiv a vďaka patrí úžasnemu publiku, ktoré nás prekvapilo nebyvalou účasťou. Robíme to pre VÁS.

Ď A K U J E M E

Choreografia: Jožko Fabo, Silvia Remperová
Tanečná príprava: Milan Cibuliak, Katka Kuchťová
Scénografia: Milan Cibuliak

Realizácia scény: Milan Cibuliak, Mariana Byssová

Návrh pozvánok a plagátov: Pavel Krankuš, Silvia Remperová

Technická spolupráca: Jozef Kováč (videoprojekcia), Juraj Brož (ozvučenie), Matej Hodoň (svetlá), Ján Mertinyak (kamera), Pavel Krankuš (foto), Milan Slabej (foto), Mariana Byssová a Marika Mičinská (kroje)

Členovia Folklórnej skupiny Tisovec

Zasadalo v zasadacej sieni MsÚ 25. januára 2007.

Schválilo:

- zmenu čl. VI. Organizačného poriadku Mestského zastupiteľstva v Tisovci podľa prílohy k tomuto uzneseniu a **uložilo** prednostke mestského úradu z podnetov a pripomienok poslancov MZ a občanov predložených do 15. marca 2007 pripraviť návrh zmien a doplnkov Štatútu mesta, Organizačného poriadku MZ a Rokovacieho poriadku MZ
- Hlavné úlohy a Plán činnosti Mestskej polície v Tisovci na 1. polrok 2007.
- **PLÁN** kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta na 1. polrok 2007 a **uložilo** hlavnej kontrolórke mesta vykonať kontrolu v obchodnej spoločnosti Služby mesta Tisovec s.r.o.
- ZMLUVU mesta Tisovec s Futbalovým klubom CSM v znení prílohy k tomuto uzneseniu.
- právomoc komisie sociálnych služieb a zdravotníctva vo veci poskytovania jednorazových dávok sociálnej pomoci obyvateľom mesta do výšky 2 000,- Sk
- XXII. poradovník na pridelenie voľných bytov v 30 b.j. na ulici Jesenského č.s. 1470 v Tisovci a následne ich pridelenie pre uchádzačov:

Jozefa KOVÁČA – trojizbový byt č. 7 od

1.2.2007,

Eleny DEMIANOVÚ – jednoizbový byt č.12 od 1.3.2007

- opakovane uzavretie nájomnej zmluvy v zmysle čl. VII. ods. I VZN o nakladaní s nájomnými bytmi v 30 b.j. na ulici Jesenského č. s. 1470 v Tisovci pre Ing. Martina TALÁČA – jednoizbový byt č.8.

Vzalo na vedomie:

- správu o verejnom zhromaždení občanov m.č. Rimavská Píla zo dňa 23.1.2007,
- zloženie členov Výboru m.č. Rimavská Píla pre volebné obdobie r. 2006-2010: Ľubomír BAGAČKA, Ján BELICA, Milan BÚTOR, Milan ŠLAJFER,
- voľbu predsedu - Jaroslav LACKO a tajomníka - Denisa MÁNIOVÁ.
- **SPRÁVU** o činnosti Mestskej polície v Tisovci za rok 2006.
- **SPRÁVU** o výsledku kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta za rok 2006.
- **PLÁN** zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Tisovci na 1. polrok 2007.
- informácie primátora mesta.

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

Zriadilo:

- Komisiu na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov mesta v tomto zložení: Ing. Róbert BUCHTA, Ing. Valéria HUŇOVÁ, Július KRAJČÍ, **osvedčilo** voľbu predsedu komisie tajným hlasovaním a **konštatovalo**, že za predsedu komisie bola zvolená Ing. Valéria HUŇOVÁ

Na návrh Komisie školstva, vzdelávania a mládeže z dôvodu ukončenia výkonu funkcie poslanca MZ **odvolalo**:

- z Rady školy ZŠ Dr. V. Clementisa: Mariana Lazáka, Miroslava Bysterského, Igora Murtina
- z Rady školy SPŠ Ing. Jaroslava Hecku a **delegovalo**:

- za členov Rady školy ZŠ Dr. V. Clementisa v Tisovci:

Ing. Marcela LOPUŠNÉHO, Ing. Vieru KRIŠKOVÚ, Mariana LAZÁKA

- za člena Rady školy SPŠ Tisovec : Mgr. Mariana KRIVUŠA

spracované redakciou

Glosár tisoovského parlamentu

V pravidelnej rubrike chcem občanov oboznamovať s tým najzaujímavejším, čo sa odohralo v našom tisoovskom parlamente.

Najskôr milá udalosť: zaevidovali sme narodenie najmladšej „poslankyne“ Júlie Krivušovej – Bosákovej. Šťastným rodičom srdečne gratulujem! Na zasadnutí zastupiteľstva 25.1.2007 sa prvýkrát objavili aj interpelácie poslancov. Z tých najzaujímavejších vyberám:

- robí sa niečo s vylúčením resp. obmedzením kamiónovej dopravy v zime do Brezna?

Primátor: VÚC neschválil obmedzenia. V súčasnosti sa spracúvajú tri varianty riešenia dopravy Tisovec – Brezno

- v tlači sa objavila informácia, že Železnice dávajú v mestách do prenájmu budovy železničných staníc na obchodné priestory. Treba ich osloviť, aby dali aj budovy v Tisovci a R. Píle.

Primátor: Overí si túto možnosť. V súčasnosti prebiehajú jednania na Ministerstve dopravy o možnosti bezplatných prevodov zbytočných budov železníc do majetku miest.

- bolo by potrebné ohradiť priestory kontajnerov na sídliskách, aby sa zamedzil prístup niektorým spoluobčanom robiacim okolo nich bordel
Okolo tohto bodu sa rozvinula živá diskusia. Stúpenci tohto riešenia argumentovali, že v niektorých mestách, napr. v Žiari n. Hronom tieto prístrešky úspešne fungujú, odporcovia sa boja, že sa skomplikuje prístup smetiárom ku kontajnerom. Objavil sa aj názor, že našim farebným spoluobčanom treba ponechať možnosť samozásobovania z kontajnerov. Vec sa bude ďalej riešiť.

- treba prehodnotiť poplatky za psa v čínziakoch,

ktoré sú príliš vysoké.

Reakcie poslancov: poplatky sa obchádzajú tým, že majitelia psov prihlasujú svojich miláčikov do rodinných domov svojich príbuzných (ak ich vôbec prihlásia) a namiesto 1.000.-Sk platia len 300.-Sk. Treba to riešiť.

- je hanbou pre mesto, že na autobusovej zastávke máme smetné vrecia namiesto normálnych košov. Reakcie: po každej diskotéke boli smetné koše nahádzané v Rimave. Pripravuje sa zakúpenie kamerového systému na námestie, ktorý by odhalil vandalov. Potom by sa riešili aj smetné koše aj oprava rozbitých vitrín.

V ďalšom bode bola schválená zmena organizačného poriadku Mestského zastupiteľstva v časti týkajúcej sa Výboru m. č. Rim. Píla. Bolo schválené, že za člena výboru môže byť zvolený hoci ktorý poslanec MsZ. Výbor má 5 členov a tajomníka.

V zmysle týchto úprav zastupiteľstvo konštatovalo, že v m. č. Rim. Píla bol zvolený Výbor v zložení: Jaroslav Lacko – predseda, Milan Šlajfer – zástupca, Milan Bútor, Bohumil Belica, Ľubomír Bagačka – členovia, Denisa Mániová – tajomník.

Náčelník Mestskej polície predložil správu o činnosti za rok 2006. Skonštatovalo sa v nej napr.: polícia riešila v r.2006 144 priestupkov, za ktoré vybrala 11.000.-Sk pokút. 18 priestupkov postúpila na riešenie na Obvodný úrad v R. Sobote, kde je však veľmi slabá spolupráca pri pokutovaní previnilcov. Mestská polícia musí pri minimálnom počte 3 členov častokrát suplovať činnosť štátnej polície. Napriek tomu sa snaží vykonávať všetky činnosti vyplývajúce zo zákona. Najväčšie problémy podľa náčelníka: túlavé psy v meste, vyhadzovanie odpadkov do Rimavy a blízkeho okolia a opilstvo nezletilých mládeže v miestnych až príliš „pohostinných“ zariadeniach. Za týmto účelom poslanci schválili zakúpenie alko testu

na zisťovanie alkoholu v dychu mladistvých. Takže majitelia krčiem: bacha na mládež, idú tvrdšie časy! Poznámka na okraj činnosti polície: osobne kvitujem spopularizovanie jej činnosti v Tisovskom mesačníku. Je to veľmi pútavé čítanie.

Zastupiteľstvo schválilo aj plán činnosti polície na 1. polrok 2007. Okrem iných činností bude polícia kontrolovať aj prítomnosť poriadkovej služby vo vestibule MsKS počas prevádzky Energy baru v piatok a v sobotu. Nájomcovi priestorov to ukladá nájomná zmluva.

Z ďalších bodov programu zaujala správa o výsledkoch kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta za rok 2006. Pri tej príležitosti bolo konštatované, že úlohou kontrolórky by malo byť nielen kontrolovať, ale aj pomáhať pri odstraňovaní zistených nedostatkov odbornými radami. Veď iba kritizovať vieme všetci, no nie?

Na záver zasadnutia informoval primátor mesta o jeho aktivitách v mesiaci január. Zaujali informácie o možnosti čerpania úveru z Dexie banky aj v súvislosti s možnosťou schválenia projektov z fondov EÚ. Pri tej príležitosti sa pripravuje prehodnotenie tepelného hospodárstva v meste, nakoľko súčasné kotolne nemajú využitú kapacitu a zbytočne predražujú výrobu tepla v meste. V našich podmienkach sa najvýhodnejšie a najlacnejšie zdá vykurovanie drevnou štiepkou. Vyčistili by sa aspoň trochu naše lesy, v ktorých sú tony dreveného odpadu.

Problémom je drahá technológia.

Na záver s potešením konštatujem, že posledné zasadnutie mestského parlamentu sa nieslo v duchu otvorenej diskusie o všetkých bodoch programu bez záklusných „konzultácií“, ktorými sa vyznačoval začiatok volebného obdobia. Bodaj by to tak bolo po celé štyri roky.

Jaroslav Lacko

2.1. Novoročné stretnutie so zamestnancami mesta Tisovec.
4.1. Pracovné zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Tisovci.
8.1. Pracovné stretnutie s prednostkou Obvodného úradu Rimavská Sobota. Prijatie vedenia spoločnosti SAD Banská Bystrica.
9. - 11.1. Pracovné zasadnutia komisií Mestského zastupiteľstva v Tisovci.
11.1. Zasadnutie prípravného výboru pripomienky 130. rokov Mužská spevokolu S. Daxnera v Tisovci.
12.1. Účasť na slávnostnej konferencii pri príležitosti 30. rokov Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.
15.1. Účasť na slávnostnom prijatí predstaviteľov miest a obcí prezidentom SR p. Ivanom Gašparovičom v Bratislave.
Prijatie podpredsedom vlády SR p. Dušanom Čaplovičom (spoločne s poslankyňou NR SR p. Janou

Laššákovou).

16.1. Rokovanie s prezidentom Dexie banky Slovensko a. s. v Banskej Bystrici.

19.1. Stretnutie s poslancom NR SR p. Milanom Urbánim a štátnym tajomníkom Ministerstva hospodárstva SR Ing. I. Rybárikom na Krajskom úrade v Banskej Bystrici k podaniu informácie o nových podmienkach čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ.

20.1. Účasť na Gemerskom bále v Košiciach (primátor a viceprimátor s manželkami; v programe vystúpili členovia DS DAXNER).

22.1. Prvé zasadnutie Rady ZMOG v Rimavskej Sobote (príprava Snemu ZMOG na február 2007).

23.1. Verejné zhromaždenie občanov Rimavskej Píly (voľba členov Výboru m. č. na volebné obdobie 2006 – 2010).

24.1. Zasadnutie výboru Občianskeho združenia ZUBAČKA (aktivity na rok 2007). Zasadnutie

Z činnosti primátora v januári

akcionárov Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a. s. na Mestskom úrade v Banskej Bystrici.

25.1. Pracovné stretnutie s generálnym riaditeľom Ing. Očenášom Banskobystrickej regionálnej správy ciest Pracovné zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Tisovci

26.1. Rokovanie na Obvodnom úrade v Rimavskej Sobote (rozvoj okresu Rimavská Sobota; prítomní poslanci NR SR, zástupcovia ministerstiev SR, predseda BBSK, poslanci BBSK, primátori miest a vybraní predstavitelia obcí a predstavitelia okresných politických strán a hnutí).

28.1. Slávnostná pripomienka venovaná 62. výročiu Oslobodenia Tisovca a m. č. Rimavská Píla.

NOVELIZÁCIA ZÁKLADNÝCH DOKUMENTOV MESTA

Vážení občania, dovoľujem si Vám dať do pozornosti, že na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Tisovci č. 22/2007 z 25. januára 2007 sa pripravuje novelizácia základného normatívno-právneho predpisu mesta Štatútu mesta Tisovec, ako aj ďalších nadväzujúcich základných mestských dokumentov – Organizačného a Rokovacieho poriadku mestského zastupiteľstva.

Keďže tieto dokumenty upravujú tak dôležité oblasti ako napr. pôsobnosť mesta, práva a povinnosti obyvateľov mesta, základné ustanovenia o orgánoch mesta, ich organizáciu, právomoci, udeľovanie cien, pravidlá rokovania mestského zastupiteľstva, je vhodné a žiadúce, aby sa vytvoril priestor širšej verejnosti na pripomienkovanie a podávanie návrhov pri spracúvaní týchto dokumentov.

Zároveň Vám oznamujem, že mesto vytvorilo tento priestor možnosťou podávania pripomienok a návrhov k súčasne platnému Štatútu mesta Tisovec, Organizačnému poriadku mestského zastupiteľstva a Rokovaciemu poriadku mestského zastupiteľstva.

Pripomienky a návrhy je potrebné podať písomne, alebo ústne prednostke mestského úradu, alebo na sekretariát mestského úradu v termíne do 15. marca 2007 do 15,30h.

Platné znenie vyššie uvedených predpisov nájdete na web. stránke mesta, v ústrednej evidencii v kancelárii 1. kontaktu (u p. Bráďňanovej) a u prednostky mestského úradu.

Vážení občania, využite jedinečnú možnosť zapojiť sa do tvorby základných noriem mesta.

JUDr. Zuzana Kederová, prednostka MsÚ

Oslobodenie od dane z nehnuteľností z dôvodu rekonštrukcie

Vážení občania, dávam Vám do pozornosti zmenu §16 VZN mesta Tisovec o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktorú poslanci mestského zastupiteľstva schválili na svojom zasadnutí 4. januára 2007.

Na základe tejto zmeny iniciovanej primátorom mesta, občania, ktorí rekonštruujú fasády svojich bytov a rodinných domov, sa oslobodzujú od dane z nehnuteľnosti na ktorej sa rekonštrukcia fasády zrealizovala, resp. realizuje. Oslobodenie sa vykoná na základe žiadosti daňovníka - občana za 3 kalendárne roky. Prvýkrát sa môže oslobodenie uplatniť za zdaňovacie obdobie - kalendárny rok 2007.

Vážení občania, máte možnosť využiť túto formu finančného zvýhodnenia a motivácie k úprave a skrášleniu svojho obydľia a zároveň k skrášleniu celkového vzhľadu mesta.

Žiadosti budú prijímané prostredníctvom pošty a osobne na mestskom úrade v kancelárii 1. kontaktu, na sekretariáte, alebo u zamestnanca – správcu dane z nehnuteľností p. I. Miškove, ktorá podá aj potrebné informácie a vysvetlenie.

JUDr. Zuzana Kederová, prednostka MsÚ

SOCIÁLNE OKIENKO

Príplatok k príspevku pri narodení dieťaťa

Účelom novely zákona je zavedenie príplatku k príspevku pri narodení prvého dieťaťa vo výške 11000 Sk. Pri narodení každého dieťaťa rodičia dostávajú jednorazový príspevok vo výške 4460 Sk.

Od 1.januára 2007 poskytne príslušný úrad práce sociálnych vecí a rodiny k tomuto príspevku aj osobitný príplatok vo výške 11000 Sk, ak pôjde o prvé dieťa matky ktoré sa dožilo aspoň 28dní. Celková podpora zo strany štátu pri narodení

prvého dieťaťa matke bude 15 460 Sk. Nárok na príplatok k príspevku nevzniká maloletej matke, ktorá nemá priznané rodičovské práva a povinnosti podľa osobitného predpisu. Žiadosť bude možné si vytlačiť aj na webovej stránke Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, kde v DIS-e sú vzory žiadostí na uplatnenie všetkých dávok a príspevkov, ktoré vyplácajú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny.

Ida Krišková, odd.sociálno-správne a školstva
Ms.úradu

Spoločnosť Brantner Gemer Vám oznamuje **harmonogram** vývozu triedeného odpadu na rok 2007

Mesiac	Deň zberu skla	Deň zberu plastov a papiera
Január	24 – streda	25 – štvrtok
Február	21– streda	22– štvrtok
Marec	28– streda	29– štvrtok
Apríl	25– streda	26– štvrtok
Máj	30– streda	31– štvrtok
Jún	27– streda	28– štvrtok
Júl	25– streda	26– štvrtok
August	22– streda	23– štvrtok
September	26– streda	27– štvrtok
Október	24– streda	25– štvrtok
November	28– streda	29– štvrtok
December	19– streda	20– štvrtok

VŠETKY PLASTY PROSÍM STLÁČAJTE !

Kartónové krabice zložte !

Do kontajnerov a vriec určených na **P A P I E R**

P A T R Í: noviny, časopisy, korešpondencia, katalógy, prospekty, zošity, knihy, baliaci papier, sáčky, kartóny, škatule, lepenka hladká a vlnitá, etikety, nálepky, preložky od vajec, tetrapak – krabice (mlieko, džús)

N E P A T R Í: papier silne znečistený ropnými látkami, masťami, papier mokrý, indigo, použité detské plienky a dámske hygienické vložky

Do kontajnerov a vriec určených na **P L A S T Y**

P A T R Í: vrecia, prepravky, fľaše od nealko nápojov, podlahové krytiny, rúry, izolácia káblov, penové výplne, tácky, polystyrén, umelohmotné zátky, fólie cukríkov, a cestovín, kelímky od jogurtov, drogeristické umelé obaly, sudy, prepravky, mäkké fólie, tašky, vrecia, zmrazovacie a obal'ovacie fólie

Fľaše od nealko nápojov môžu obsahovať zvyšky nápojov, zátku a etiketu. Musia byť v stlačenom stave! Obaly od mliečnych a iných výrobkov **je nutné vypláchnuť**.

N E P A T R Í: plasty silne znečistené ropnými, chemickými látkami a farbami.

Do kontajnerov a vriec určených na **S K L O**

P A T R Í: obaly z nealko nápojov, obaly z kompótov a alkoholických nápojov, ploché tabuľkové sklo

Sklo ja nutné pred vhođením do kontajnera umyť.

N E P A T R Í: lepené sklo, ploché sklo s drôtenou vložkou, varné sklo, televízne obrazovky, porcelán, keramika, stavebný odpad a tabuľkové zrkadlá.

Prosíme občanov, aby svoj vytriedený odpad odnášali do najbližších kontajnerov a neznečisťovali ich odpadom, ktorý tam nepatrí!

Vývoz kontajnerov a vriec na triedený odpad sa bude uskutočňovať 1 x za mesiac podľa harmonogramu.

Ing. Danko Bálintová

Z turistických chodníkov Turistického oddielu KOS Rimavská dolina

Rok 2007 sme otvorili v našom oddieli tradičným, už 23. Ondrejovým pochodom vďaka na Kraskovskú pastvu, hneď druhú sobotu nového roka. Počasie vôbec nie zimné, nám umožnilo pohodlný presun po celej, ani nie 8 kilometrovej trase vedúcej z cintorína v Rimavskej Bani na pastviny nad obcou Kraskovo, k pomníku, až späť do východzieho miesta.

Druhou akciou bola na druhý deň uskutočnená výročná členská schôdza oddielu, kde medzi hlavné body patrila správa o uskutočnených akciách v roku 2006, či finančná správa, ale aj vyhodnotenie aktivity členov v účasti na akciách. Členská schôdza schválila aj nový Kalendár turistických podujatí na rok 2007. Záujemcovia o nami poriadané akcie, alebo o členstvo v oddieli, si môžu Kalendár akcií na rok 2007 vyžiadať u predsedu oddielu. No a podstatnú časť výročnej správy uverejňujeme práve v tomto čísle Tisovského mesačníka.

Výročná správa o aktivitách v roku 2006

Rokom 2007 začíname písať 23. rok existencie. Ale ešte skôr, než si vytýčime nové ciele a naplánujeme ďalšie pekné túry na rok 2007, je tu čas na malé poobhliadnutie sa za tým, čo nám priniesol rok 2006 v uplynulých dvanástich mesiacoch. Aj on priniesol do činnosti oddielu a jeho členskej základne zmeny. Odliv, ale zároveň priliv nových členov, no a samozrejme aj nové zážitky na spoločných turistických akciách a túrach. Kým v roku 2004 náš oddiel zaznamenal výrazné zvýšenie členskej základne na počet 68, v roku 2005 sa počet členov ešte zvýšil a to na rovnú stovku. Ani v roku 2006 sme sa nevyhli odchodu niektorých členov z našich radov. Počet členov oddielu to v žiadnom prípade neovplyvnilo, pretože sme získali o niečo viac nových záujemcov o členstvo. V roku uplynulom mal náš oddiel celkom až **105 členov**. 62 z tohoto počtu je detí a mládeže, väčšina z miestnej Základnej školy Dr. Vlada Clementisa.

Zo spomínaných 105 členov za aktívnych môžeme počítať len 83, pretože 22 turistov sa nezúčastnilo ani jednej akcie. Akcií, o ktorých bude práve zmienka, bolo v minulom roku 19. Z toho dve brigády. Ak nepočítam januárovú výročnú schôdzu, zúčastnili sme sa na 16-tich turistických podujatiach. Je to o jednu akciu viac, ako v roku 2005.

Január 2006

Tou prvou, už tradičnou, bol 22. ročník Ondrejovho pochodu vďaka. Konal sa 14. januára. Prívlaskost Ondrejov dostala akcia v januári 2004, keď naše rady navždy opustil Ondrej Knapp, zakladateľ oddielu a tiež otec myšlienky poriadat' Pochod vďaka pri príležitosti oslobodenia Rimavskej Bane. Ondrejovo meno v názve akcie je práve na jeho počesť. Trasa pochodu začína v Rimavskej Bani na cintoríne, kde si účastníci už po tretíkrát uctili pamiatku zakladateľa oddielu zapálením sviece a položením kytice na jeho hrob. Podobný akt sa asi o dve hodiny, ale už po 22. krát, opakoval aj o niekoľko kilometrov ďalej, pri pomníku na Kraskovskej pastve. Tu vzdávame hold padlým osloboditeľom neďalekej Rimavskej Bane, obce, kde v roku 1984 náš turistický oddiel vznikol. Trasy sa zúčastnilo 24 členov a traja nečlenovia. Ešte predtým, ako sa všetci odobrali k vlakovému spoju do Rimavskej Bane, opiekli si prinesené špekáčky na svojom už obvyklom mieste v zasneženom prostredí lesíka na pastve.

Počas čakania na vlak, padlo rozhodnutie usporiadať výročnú členskú schôdzu hneď v nasledujúcu sobotu. Rokovanie o týždeň prebehlo za účasti 26 členov a dvoch nečlenov, z ktorých jedným bol aj hosť, primátor mesta Tisovec, Ing. Peter Mináč.

V dňoch 26. až 29. januára 2006 sa konal 4.

medzinárodný a zároveň 40. slovenský zimný zraz turistov. Miestom tohtoročného zrazu bola oblasť Oravy a okolie Dolného Kubína. Náš oddiel a mesto tu reprezentoval Jozef Kušpál, ktorý počas pobytu v krásnej oravskej prírode prešiel na túrach približne 36 kilometrov.

Február 2006

11. februára s zimného výstupu na Trstie zúčastnil za náš TO len Jozef Kušpál a Milan Slabej.

Marec 2006

Plánovaný výstup na Voniacu si vedúca akcie v marci nezorganizovala pre nepriaznivé počasie. No neurobila tak ani v priebehu roka v náhradnom termíne. Škoda.

Apríl 2006

„Slovenský kras zvonka i zvnútra“. To bol názov akcie, ktorá si dala za cieľ oboznámiť širokú turistickú verejnosť našej členskej základne, ale aj ostatných milovníkov prírody z radov občanov mesta, s krásami prírody Slovenského krasu a jeho podzemnými zákutiami.

Že bol o túto akciu obrovský záujem, svedčí aj počet podpísaných účastníkov na prezenčnej listine. Členovia :16 dospelých + 21 detí. Nečlenovia :6 dospelých + 7 detí. Spolu až 50 účastníkov! Prvým cieľom bola populárna jaskyňa Domicia, ktorú sme si prezreli najprv zvnútra a potom krátkym náučným chodníkom aj jej okolie. Ďalším cieľom sa stala neďaleká Gombasecká jaskyňa a po jej prehliadke sme pokračovali žltou značkovým turistickým chodníkom k priepasti neprístupnej jaskyne Silická ľadnica a potom už len k autobusu, ktorý nás čakal v obci Silica.

Ako chabým na účasť možno v tomto roku hodnotiť najstaršiu akciu v oddieli, 23. výstup na Hradovú. Možno má na slabej účasti zásluhu aj počasie, ktoré nebolo ráno 29. apríla najprívetivejšie. Po prepršanej noci sa asi málokomu chcelo vytrčiť päty z domu a z vyhriatych pribytkov. Tí, štyria dospelí členovia a päť detí, čo tak aj napriek nevábnemu vyzerajúcemu dnu urobili, určite neolutovali. Dážď sa dopoludnia zadržal a tak mohli absolvovať celý prechod hrebeňom Hradovej, okolo Kordových lúčok, až do Tisovca, v suchom stave. Všetci piati mladí turisti boli na Hradovej po prvýkrát a svoju premiéru zvládli úspešne.

Máj 2006

Do Slovenského raja sme sa tentoraz vydali na dva dni, aby sme umožnili turistom vidieť čo najviac z jeho atraktívnych lokalít. Stalo sa tak 6. a 7. mája. 19 dospelých, z toho 14 členov a 17 detí, z nich 14 členov mali možnosť prejsť najprv vrchné skalnaté, hrebeňové partie nad Prielomom Hornádú, až na známy Tomášovský výhľad, neskôr kaňonovitý úsek v jeho spodnej časti. Tí vytrvalejší si vybehli aj Klášterskou roklinou. Ubytovanie pre všetkých bolo zabezpečené v chatkách na Podlesku. Na druhý deň sa tí, čo ešte vládali, mohli prejsť najromantickejšou roklinou Národného parku, Suchou Belou..

5 dospelých členov a 6 detí sa zúčastnili na čistení chodníka na Hradovú, v spolupráci s ochráncami Národného parku Muránska planina. Nakoľko sa plánuje výstavba náučného chodníka na Hradovú, pomoc členov nášho oddielu bude potrebná aj v budúcnosti.

Ďalšou plánovanou akciou, tiež veľmi vydatou, bol výstup na Veľký Choč v Chočských vrchoch. 21. mája o 5-tej hodine ráno vyrážame spred reštaurácie Hradová. Posádka autobusu pozostáva z 11 dospelých členov, siedmich nečlenov a z 21 členov z radov detí a ich štyroch rovesníkov – nečlenov. Celkom 43 členná zostava. Východiskový bod sú kúpele Lúčky. Prvá zastávka je pri travertínových vodopádoch. Nastáva rozdelenie sa do dvoch skupín, podľa náročnosti trás. Trasa A vedie z Lúčok výstupom na jeden z najkrajších vyhlídkových vrcholov Slovenska, na už spomínaný Veľký Choč. Potom cez sedlo Spušíak a Predný Choč ku zrúcanine hradu Likava, s cieľom v obci Likava. Tu čaká na túto 25 člennú skupinu autobus s druhou, 18 člennou skupinou. Táto partia absolvovala na trase B kúpanie v areály kúpeľov Lúčky, potom prehliadku známej obce Vlkolínec. Počas čakania na prvú skupinu, navštívili tiež hradnú zrúcaninu Likava. Doplním len, že dĺžka trasy A bola 22 kilometrov a trasy B 6 km.

Utorok 23. mája patrilo opäť pomoci prírode. Tentoraz sme však pomáhali zbavovať sa nečistôt a smeti rieku pretekajúcej cez naše mesto. 11 dospelých členov a tri deti sa podieľali na čistení Rimavy práve v tento deň a štyria členovia

ešte potom v sobotu, 27. mája. Veľká vďaka patrí všetkým. Ako príklad vzoru by som chcel vyzdvihnúť aktivitu rodiny

Stejskalovej, z ktorej sú všetci štyria členovia oddielu a všetci sa aj kompletne zúčastnili brigády pri čistení Rimavy.

Jún 2006

Na jún bola naplánovaná len jedna akcia. Bola však dvojdielna. 24. a 25. júna 2006 sa celkom 36 záujemcov prihlásilo na návštevu múzea oravskej dediny v Zuberici a Oravského hradu v prvý deň, či na prechod Juráňovou dolinou a kúpanie v aquaparku Meander park s geotermálnou vodou na druhý deň. Program víkendu bol pestrý a každý si mohol vybrať, či strávi čas na túre, vo vode, alebo stihne oboje. Či prejde 4, 9, alebo 12 kilometrov.

Júl 2006

53. slovenského letného zrazu turistov v Pierinách sa aj napriek plánom, nezúčastnil z našich členov nikto. Naproti tomu o Turistickú dovolenku 2006 prejavilo záujem viac turistov, ako v minulých rokoch. Termín konania: 24. až 30. júla. Miesto: Východné Čechy. Zúčastnení dospelí : 7 členov + 4 nečlenovia. Deti : 6 členov + 1 nečlen. Celkom až 18 účastníkov.

Ubytovanie bolo vopred zabezpečené v malej obci Dobrošov neďaleko Náchoda, v penzióne Pevnost.

Počas týždňového pobytu sme o pestrý program mali postarané. Určite najviac nás zaujali Československé stále vojenské opevnenia budované v rokoch 1935 – 1938. Niekoľko bunkrov, z ktorých by niektoré aj dnes v prípade potreby mohli slúžiť svojmu účelu, sme navštívili aj my. Za pozornosť stál aj zámok v Náchode. Najväčším lákadlom, kvôli ktorému sme 19. ročník Turistickej dovolenky naplánovali, však boli skalné mestá. Naše očakávania sa naplnili a mohutné skalné masívy, bludiská a spleť roklín, chodníčkov a cestičiek pomedzi skalné útvary najrozmanitejších tvarov, zanechali v nás neopísateľné a nezabudnuteľné dojmy. Rovnaké to bolo v Adršpašských skalách, v Teplických skalách, ale aj pri prechádzaní cez Broumovské stěny, či Jiráskovy skály. Za návštevu stála aj návšteva barokového komplexu Kuks, bývalej nemocnice s pôvodnou lekárnou a kostolom Najsvätejšej Trojice s kryptou a Braunovým betlehemom. Súčasťou prehliadky je aj galéria sôch v nadživotnej veľkosti, z ktorých každá predstavuje jednotlivé ľudské neresti a cnosti.

Navštívili sme aj najväčšiu turistickú atrakciu - podzemné chodby pevnosti Jozefov pri Jaroměři, čo je vlastne spletitý labyrint chodieb, v dĺžke 1 kilometra, osvetlený len sviečkami v rukách návštevníkov. Príjemne v letných horúčavách bolo aj vo vodách kúpaliska, či na prechádzke malebným Babičkiným údolím, s múzeom Boženy Němcovej i v Štátnom zámku Ratibořice. Renesančný zámok v Opočne nás zaujal napríklad aj unikátnou zbierkou zbraní z rôznych období histórie, knižnicou a obrazárňou. Týždeň ubehol rýchlo. Čo sme chceli vidieť, videli sme, ale až na mieste sme zistili, že na obdivovanie je toho v tomto kraji omnoho viac a ani ďalší týždeň by nám na spoznávanie nestačil. Snáď niekedy nabadúce?

August 2006

Tento mesiac si členovia vyplňali dovolenkami a aktivitami so svojimi rodinami. Naplánovaná nebola ani jedna akcia.

September 2006

Vysoké Tatry sú u turistov vždy obľúbené. Tatranská túra roku 2006 bola naplánovaná na 1. september. Počet zúčastnených členov: 20 dospelých, 9 detí. Počet zúčastnených nečlenov: 9 /len dospelý/.

Návštevu našich veľhôr prostredníctvom nášho oddielu využilo celkom 38 turistov. Trasa: Štrbské pleso – Popradské pleso – Ostrva – Batizovské pleso – Veľké pleso – Sliezsky dom – Tatranská Polianka. Dĺžka: 22 kilometrov. Trasa skrátene z Batizovského plesa do Vyšných Hágov mala 18km. Túto možnosť využilo 9 turistov.

Keďže počasie v septembri bolo na turistiku naozaj ideálne, nebolo ťažké dohodnúť nejaké tie výlety pri nejakom nezáväznom stretnutí. Tak tomu bolo aj 14. septembra, kedy vznikol nápad vystúpiť na Trstie. A stalo sa tak hneď na druhý deň v piatok, pretože bol sviatok, 15. septembra. Zostava : traja dospelí členovia a 3 deti, tiež z oddielu. Nakoľko ešte nikto z nich nepodnikol z vrcholu Trstia zostup do Rimavskej Píly, urobili tak práve v tento deň. 16. septembra sa niekoľko našich členov pridalo k zamestnancom CSM Tisovec, ktorí poriadali turistický výlet do Vysokých Tatier. Až 11 zástupcov (pokračovanie - s. 9)

ZA JURAJOM ANTALÍKOM

Antalík Juraj Mgr. (nar. 20.4.1948 v Tisovci, okr. Rimavská Sobota) ukončil základnú a strednú školu v Revúcej, potom v roku 1973 absolvoval štúdium na vtedajšej Filozofickej fakulte UPJŠ v Prešove, odbor slovenský jazyk – dejepis. Pracoval krátky čas ako redaktor vo východoslovenskom vydavateľstve Košice (1974 – 1975), od roku

1975 bol slovenským režisérom Československého rozhlasu, štúdio Košice (do r. 1991). V polovici 80-tych rokov minulého storočia absolvoval na návrh vedenia ČsRo druhú vysokú školu – VŠMU v Bratislave v odbore „rozhlasová réžia“.

Popri réžii spravodajských a publicistických programov sa venoval aj réžii literárnych a umelecko publicistických pásiem, rozhlasových dramatizácií (napr. D.Granin: Obraz, V. Bykov: Jej

hviezdny čas, Gindin – Riabkin: Ostáva päť minút, E. Trioletová: Avignonský milenci a i.) a pôvodných rozhlasových hier (A. Mňahončáková: Narodil sa človek, príbeh pre štyroch, Dialógy a monológy, R. Schuster: Referent, Voda z Medzeva, J. Takáč: rozpor, L. Surinčák: Gotika, Š. Kasarda: Azbukárka, K. Horák: Traja Martýri a i.). Svoj záujem orientoval aj na stereofonickú tvorbu, kde dosiahol niekoľko pozoruhodných realizácií zahraničných predlôh (I. Csurka: Každá chvíľa je záračná, G. Thurzó: Prid'aleko je moja mama, F. R. Freis: Lietajúci muž a i.) Okrem toho pôsobil ako dramatikátor mnohých prozaických poviedok a noviel zahraničných spisovateľov, ale aj ako autor pôvodných rozhlasových pásiem jednak s historickou tematikou (Strieborný rozkaz, Operácia P, Kat a komisár, Posledná kapitola a i.) a jednak so súčasnosti (Druhý zával, Nová chuť gruntu, Písmo alebo hlava, Úder pod pás atď.), nevynímajúc ani dramatizácie Románov P. Mymyj: Premrhaná sila, T. Berkesi: Kapitán Tomson).

V roku 1992 sa jednu sezónu venoval v Štátnom

divadle Košice ako hosťujúci režisér v inscenácii historickej drámy o J.A. Komenskom Svetlo v temnotách, zatým bol bezmála dve sezóny interným dramaturgom činohry ŠD Košice a potom sa dva roky venoval vyučovaniu.

Od roku 1996 sa z rodinných dôvodov vrátil do rodného mestačka Tisovec a tu sa obrátil ako voľný novinár a publicista príspevkami do Tisovského mesačníka a Gemerských zvestí. Z celkového pohľadu na tvorbu Juraja Antalíka treba ešte poznamenať, že za celé obdobie svojej činnosti sa venoval aj častejšiemu uverejňovaniu recenzií, poznámok, glôsov, komentárov, úvah, článkov a fejtónov z oblasti rozhlasovej a divadelnej tvorby v odborných časopisoch (Film a divadlo, Rozhlas a televízia, Slovenské divadlo, Javisko, regionálne periodiká Direct a Gemerské zvesti) i denníkoch Smena, SME, Pravda, Národná obroda, Práca, Košický Večer a Východoslovenské noviny).

Po smrti matky žil ako dôchodca. Zomrel nečakane 24.1.2007

Z materiálov Ing. Dušana Hutku spracovala redakcia

AKO ĎALEJ?

Pri čítaní mesačníka prekvapene zisťujem, že okolo rozvojového plánu Tisovca sa strhla mikroprestrelka alebo diplomaticky povedané „malé nedorozumenie, pánové“. Bez pochyby to je veľmi dôležitý krok pre vývoj Tisovca, až mesto nechce dopadnúť, aby sa stalo skamenelinou na ktorú sa budú chodiť pozerat turisti, ktorí budú chcieť vidieť ako sa žilo pred rokmi. Dôležitosť tohoto dokumentu ešte viac vynikne, keď si uvedomíme, že je podmienkou, aby mesto dostalo podporu z európskych fondov. Iniciátorom tohoto plánu treba poďakovať, že sa na to podujali a na viac, že v súlade so spracovaním dokumentu, už aj podali žiadosti na dotácie z patričných fondov. Dať to dohromady, to bola celkom určite piplavá a záslužná práca, ktorú môže oceniť len ten, kto má trochu prehľad o európskych fondoch. Aj keď by nepriiniesla očakávané plody, tak hodnota tejto snahy a práce neklesne na cene, lebo pohla zatuchnutou tisoveckou hladinou občianskej netečnosti. Každá akákoľvek dlhá cesta sa začína malým krokom, no a en už títo dobrovoľníci už spravili.

Problém okolo Šťavice nie je zanedbateľný. Vynárajú sa otázky, prečo mesto Tisovec sa neuchádza o dotácie zo štátnych alebo európskych fondov. Zvyššia by sa zamestnanosť a prospero by to aj priestoru Šťavice ako takej. Veď to je ideálne miesto na na Eurocamp. Ťah na Tatry, hotové hygienické zariadenia, možnosť výletov do okolia. Starostlivosť o areál by mohol mať zamestnanec plničky atď. Až je prenájom už záväzný, treba trvať na tom, aby šťavica sa predávala tak, aby názov Tisovec bol zdôraznený na fľaši. V zmluve treba uviesť dorešiť súkromník postaví „tanečnú sálu“ a upraví terén atď. Neviem, prečo by sme mali prenajímať Šťavicu cudzincom, keď sú nám naklonení vplyvní funkcionári štátu a kraja. Súkromník by sa mal zaručiť, že vŕtaním a manipulovaním neporuší Šťavicu ako takú. Tak sa totiž znehodnotil prameň v minulosti, pretože voda šťavica je len tieň tej, čo bola v minulosti. Treba sa dohodnúť, čo toto bude stáť až nastane manipuláciou ďalšie znehodnotenie.

Do plánu pre budúcnosť Tisovca by sa mohlo pridať kúpenie dvoch bicyklov, pre mestskú políciu, aby policajti boli častejšie videní od Slávice po koniec Rimavskej Píly. Podľa niektorých pozorovateľov zviditeľnenie polície znižuje kriminalitu a našom prípade, utuží spolupatričnosť s Rimavskou Pílou. Niektorí občania si myslia, že spojenie bolo dobré len na to, aby papierovo sa zvýšil počet obyvateľov Tisovca a s tým spojené výhody pre mesto.

Čo sa týka rozvoja miest, tak turizmus sa ozýva zo všetkých strán. Malé dediny vyskakujú do povedomia verejnosti, pritom majú menšie možnosti na propagáciu ako Tisovec. Vedľa sa totiž predat. V televízii sme mohli vidieť sánkovanie na tráve, spúšťanie sa na veľkých pneumatikách z kopca, nie až tak vysokého a strmého ako je Rejkovo. Toto však privábilo (cez reklamu) návštevníkov, ktorí zistili, že tam je nádherné okolie

a kvôli tomu okoliu sa tam vracali. Na sánkovanie zabudli. Lákadlom je aj reštaurácia, kde sa varia jedlá z toho Muráňania, ktoré sú nákazlivé.

Čo sa týka Tisovca a turizmu, tak tu sa spí ako v Šípovej Ruženke. Nie je tajomstvo, že história Muránskej planiny sa začína v Tisovci. Boli to Tisovčania, ktorí pod menom „Tisovsko – muránska planina“ presadzovali cez bansko-bystrický kraj (a Tisovčanov tam pracujúcich) a naklonili Bratislavu pre to, čo je dnes. Sídlo mal byť Tisovec. Mal byť, ale nie je, lebo mesto nebolo schopné zaistiť tri miestnosti na kancelárie. S Muráňom sa veľmi nepočítalo, ale Revúca skočila na to všetkými štyrmi, tak sa na Tisovec zabudlo. Dnes Revúca spolupracuje s Muráňom, ktorí z tejto spolupráce pekne profitujú. Tisovec ostal v roli pokukovača spoza rohu, ktorý čaká, kedy a či mu hodia nejakú kosť. A oni mu hodia, ovšem, keď to bude im vyhovovať, keď budú t toho oni profitovať. Klasickým príkladom je spôsob, ako nám líšiaci z Revúcej darovali Trójskeho koňa. Na autobusovej stanici je obraz Muráňa a nadpis Muránska planina. Údajne toto „dielo“ stálo 2000,- Sk. Za túto propagáciu Muráňa neplatil Muráň, ale administratívne stredisko Muránskej planiny, Revúca. Keďže Tisovec je administratívne na tej istej úrovni, čo sa Muránskej planiny týka, ako Muráň, tak tam musí byť obraz Tisovca, keď tento propagčný materiál je vystavený v Tisovci. Inakšie je to propagácia Muráňa, ako takého. V Muráni už dávno pochopili, čo v Tisovci ešte nie, že turistov nepriľakajú prázdne reči a táranie v krčmách a na schôdzach, ale účinná reklama. Udivuje, že Tisovec propaguje Muráň, až už nie terajšieho, tak celkom určite budúceho rivala v turistiky a to na najlepšom možnom mieste, kde by sa mohol sám propagovať a k tomu ešte zadarmo. Toto treba napraviť čo najskôr tak, že tam umiestnime materiál, ktorý bude lákať turistov do Tisovca.

Záujem o turistiku vo vyspelých krajinách u strednej a staršej generácie (penzistov) sa presunuje z veľkých a preľudnených stredísk do menších a pokojnejších. V móde začínajú byť osady a malé dediny, v ktorých obyvatelia sa v sezóne sťahujú z bytov, (ktoré prenajímajú) do pivníc a tak zarábajú. To je už bežné v Taliansku, Rakúsku a Francúzsku. Keď hosťiteľ je hosťiteľom a nie vydríduchom, turisti si jeho domácnosť obľúbia a potom tam chodia každý rok a zájonne sa na seba tešia. Vôbec nevidia, že turistické atrakcie sú 50 – 100 km vzdialené. Dôležité je, že turista príde večer „domov“ do kľudu, posadí so známymi, podebatuje sa, eventuálne si niečo upečie a zaspieva pri ohni, potom ide spať. To je aktívny odpočinok, tak potrebný pre dnešný stresom prešpikovaný život. Tu vidím budúcnosť pre Tisovec a Rimavskú Pílu. Tu sa turisti nebudú nudiť. Majú na dosah nádhernú prírodu (Hradová, Trstie, Korimovo, Suché doly), ktorá Tisovčanom nič nehovorí, ale pre

cudzincov je nenahraditeľná. Turisti môžu robiť krátke výlety (Predná hora, Muránsky hrad, Dobšinská ľadová jaskyňa, Domica, Betliar, vzácne fresky v Rimavskej Bani v kostole, bohatá história, Turci, husiti atď.). Ovšem niekde treba začať. Taký závod horských bicyklov „Okolo Hradovej“ zdá sa byť na to ako stvorený (16 km.). Nejdem tu rozpisovať detaily. Mój návrh je: **A** – kontaktovať športové kluby na Slovensku, v Čechách a na Morave, kontaktovať diplomatické zastupiteľstvá v rámci V4. **B** – Požiadat pána ministerského predsedu o záštitu nad týmto závädom. **C** – s dostatočným predstihom oboznámiť o tom tlač, rozhlas a televíziu. Ideálny termín závodu na Dni mesta. A Tisovec bude na mape.

Kvôli lepšiemu pochopeniu zopakujem, čo som už raz čiastočne spomenul, že treba čo najskôr zriadiť „Informačné stredisko“. Navrhol som Službu mesta, predajňa Knihy – gramo – suveníry. Priestory patria mestu, vedúci je zamestnanec mesta, takže v tomto smere by neboli žiadne výdavky. Pán vedúci je aktívny organizátor turistických podujatí. Tu sa predávajú turistické mapy a brožúrky a na nie poslednom mieste tu končia turisti, ktorí máme hľadať informačné stredisko. Potrebné je len zavesiť tabuľku „Information“ a pod to v navrhovanej reči hovorieme anglicky, nemecky alebo maďarsky s patrične vymaľovanými vlajkami tej ktorej krajiny. Telefónne čísla občanov, ktorí ovládajú niektorý z týchto jazykov, by mal pán vedúci v prípade potreby po ruke. Na autobusovej a železničnej stanici by mali byť tabuľky „Tourist information“ telefónne číslo a meno ulice. Toto treba zariadiť čo najskôr, lebo je to jeden z dôležitých momentov, ktoré poukazujú na to, že o turistu dbáme. Pán vedúci by mal mať adresy a podľa možnosti telefónne čísla majiteľov izbičiek na vrchoch, chat, a miestností, ktoré je možné turistom prenajať. Tak isto by mal mať tie čísla od jaskyniarov, ktorí by boli ochotní turistu doprevádzať do jaskyne a mali by vedieť taxu, koľko to turistu bude stáť. To isté platí aj pre dobrovoľníkov, ktorí by sprevádzali turistov na turistických trasách. Kľúč od chaty na Trstí by mal byť taktiež v informačnom stredisku, ktoré by malo informovať turistov o možnostiach ubytovania. Toto je len rámcové uvažovanie, v snahe, aby sa celý proces posunul vpred. Som si vedomý, že k tomu bude treba ešte veľa úsilia a rozmotať veľa uzlíkov aby to začalo kompletne fungovať.

Týždeň alebo dva pred Dňami mesta by sme mali vystaviť informačný panel o Tisovci a rozdávať letáky o možnostiach turistiky v Tisovci. Toto by sa malo uskutočniť v Bratislave (cudzinci) za pomoci bratislavských Tisovčanov. Čo najskôr by bolo treba ustanoviť štvorčlenný výbor z poslancov, ktorí by organizovali turistiku.

Tento článok je len návrh, o jeho realizácii musia rozhodnúť predstavitelia mesta.

MUDr. Jaroslav Rafaj

SPRÁVA O ČINNOSTI SPELEOKLUBU TISOVEC ZA ROK 2006

Speleoklub Tisovec vykonával svoju činnosť na vyhradenom území Tisovského krasu a časti Muránskej planiny na základe povolených výnimiek z platných zákonov o ochrane prírody.

Rok 2006 patril medzi najúspešnejšie v 55 ročnej histórii jaskyniarstva v Tisovci. V priebehu roka

sa zaktivizovali prakticky všetci členovia speleoklubu. Aktivita jaskyniarov Dušana Hutku, Jána Pavlíka, Lukáša Vlčeka, Iva Kámena a čakateľa Mira Hecku vyvrcholila do unikátneho objavu v lokalite Suché doly v ponore pod jaskyniarskou chatkou. Tento objav je porovnateľný s objavom nového vchodu jaskyne Bobacka, so speleopotápačským prienikom cez úvodný sifón do jaskyne Teplica, následné otvorenie druhého vchodu do Teplice, či speleopotápačské a jaskyniarske objavy v Teplici a Jazernej jaskyni.

V tomto roku sme si pripomenuli aj niekoľko významných jubileí v živote speleoklubu. Pripomenuli sme si 85. výročie narodenia zakladateľa jaskyniarstva v Tisovci Ing. Svätopluka Kámena (1921 – 1992), päťdesiatku Dušana Čipku, sedemdesiatiny dlhoročného a stále aktívneho jaskyniara Zbiža Nišpónského, kresť jeho knihy „V zaplavených hĺbkinách pod Tisovským a Muránskym hradom“, ako aj 55 rokov organizovaného jaskyniarstva v Tisovci.

1. Prieskumná činnosť
Zameraná bola na lokality Hradová, Suché doly, Dielik, Teplica, Čertova dolina, Voniaca – Dážďovnica, Kučelach, Červená.

V zahraničí vyvíjal aktivity Lukáš Vlček, ktorý sa zúčastnil úspešnej medzinárodnej speleologickej expedície v Stolových horách Kukénan a Roraima vo Venezuele. Spolupracovali sme aj s inými skupinami či klubmi. L. Vlček spolupracoval najmä so Speleo Detva v krase Krakovej hole, SK UK Bratislava, SK Dubnica, SK Červené vrchy, SK Drienka, OS Rimavská Sobota a Banská Bystrica. J. Pavlík a I. Kámen spolu s OS Brezno uskutočnili niekoľko akcií v Suchých doloch.

Dušan Hutka s niektorými členmi a čakateľmi pokračoval v sondážnych a zabezpečovacích

práciach v jaskyni Hradová č.31. V rámci archeologického prieskumu na Hradovej D. Hutka, I. Kubíni, D. Čipka preskúmali niektoré menšie jaskyne a pokračovali v sondážnych prácach v závrte pri Okružnej skale.

Jaskyniarske a sprievodné akcie najmä po technickej stránke zabezpečovali J. Hámoš a Š. Pohorelský.

Ako bolo v úvode spomenuté, k najvýznamnejšiemu objavu došlo v lokalite Suché doly. V lokalite - po desiatky rokov zabudnutej, sa myšlienka otvorenia ponoru pod chatou D. Hutku s povzbudením Zbiža

Nišpónského začala realizovať 28.5.2006. Vtedy sa začali prvé prípravné práce na otváranie ponoru. Po niekoľkotýždňových prípravách a tvrdej práci sa 1.7.2006 podarilo skupine jaskyniarov (Hutka, Kámen, Pavlík, Vlček a Kubíni) preniknúť do jaskynného systému, ktorý sa nachádza v blízkosti jaskynnej priepasti Michňová. Obidva jaskynné systémy sú s najväčšou pravdepodobnosťou spojené. Nakoľko úvodná časť systému má rúťový charakter, bolo potrebné okamžite nebezpečné miesta zaistiť drevenou výstužou. Tak isto bol vchod do jaskyne zabezpečený kovovým uzáverom. Postupne boli niektoré exponované miesta vybavené kovovými rebríkmi a vstupné časti priepasti boli vybavené expanzívnymi nitmi na spoľahlivé ukotvenie lán. Do týchto a ďalších prác v jaskyni, ktorá má pracovný názov M-2 sa postupne zapájali ďalší členovia speleoklubu (Hámoš, Čipka, Pohorelský, Gandžala, Nišpónský, M. Hecko – čakateľ, M. Jágerský zo Speleo Detva).

V tomto jaskynnom systéme nás čaká ešte mnoho namáhavej práce a iste aj ďalšie generácie jaskyniarov. Už teraz však patrí poďakovanie a obdiv všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na objave tohto unikátneho jaskynného systému.

2. Dokumentácia jaskýň
V minulom roku bola v súvislosti s novým objavom uskutočnená predbežná mapová dokumentácia jaskyne M-2 (Vlček) a fotodokumentácia jaskyne (Pavlík, Vlček, Hutka). Orientačne bolo zameraných 750 m chodieb.

3. Ochrana krasu
Pokračovala spolupráca so Správou NP Muránskeho krasu pri monitoringu netopierov v

jaskyniach. Členovia Speleoklubu Tisovec sa aktívne podieľajú na ochrane povrchových a podzemných krasových javov. Dvaja členovia so zameraním na speleostážnu službu pracujú vo vymedzenom pracovnom území SK Tisovec.

Strážna služba

Počet akcií 48

Počet hodín 405

Uzatvorené jaskyne k 31.12.2006:

P.č. názov jaskyne aktuálny stav

1. Michňová funkčný

2. Kostolík „

3. Jazerná „

4. Hradová č.31 „

5. Čertova funkčná

6. Teplica „

7. M – 2 „

4. Osvetová činnosť

Fotografie z Tisovských jaskýň od J. Pavlíka boli umiestnené na jaskyniarskej internetovej stránke. L. Vlček spracoval súbor fotografií na CD nosiče z jaskýň Tisovského krasu. D. Hutka a L. Vlček publikovali v regionálnych periodikách, Spravodaji SSS, Aragonite a zborníku odborných referátov Správy NP Muránska planina.

V Slovenskom rozhlas bol odvysielaný príspevok D. Hutku o novom objave v Tisovskom krase.

V rámci propagácie prírodného bohatstva okolia Tisovca sme uskutočnili dve exkurzie pre jaskyniarov z Miškolca do jaskýň Teplica, Michňová a M-2.

Vyšla knižná publikácia autora Ing. Z. Nišpónského „V zaplavených hĺbkinách pod Tisovským a Muránskym hradom“.

5. Ostatné

V rámci spolupráce sme s členmi OS Rimavská Sobota navštívili jaskyňu Praslen v Drienčanskom krase, ktorá je známa vzácnymi archeologickými nálezmi.

V jaskyni Kostolík uskutočnili pracovníci SSJ biospeleovískum zameraný na výskyt bezstavovcov jaskyne.

6. Speleologická činnosť

Počet akcií 52

Počet účastníkov 12

Objavené jaskyne 1

Dĺžka novoobjavených chodieb cca 750 m

Počet odpracovaných 1 186 hod.

V Tisovci 13.1.2007

Ivan Kubíni, vedúci Speleoklubu

Tisovec a autobusová doprava

Keď sa dňa 11.12.2005 menili cestovné poriadky SAD a ŽSR, mnohí cestujúci, ktorí čítali cestovný poriadok na autobusovej zastávke na námestí v Tisovci boli nemilo prekvapení. V cestovnom poriadku neboli totiž uverejnené odchody autobusov linky č. 603471 (Tisovec-Brezno-Podbrezová) a linky č. 603440 (Hnúšťa-Tisovec-Banská Bystrica). Autobusy na uvedených linkách však premávali i naďalej, čo si všimla i väčšina cestujúcich. Dňa 10.12.2006 došlo opäť ku zmene cestovného poriadku a nastala náprava; bol vyvesený nový cestovný poriadok a predmetné chýbajúce spoje tu už boli uvedené. Horšie je to však na ďalších štyroch zastávkach v smere na Brezno (Tisovec Srdiečko, Tisovec Dolina Pohorelá, Tisovec Bánovo žel. st. a Tisovec Bánovo polesie), ktoré sú momentálne (stav 8.1.2007) bez cestovných poriadkov. Najhoršie na celej

situácii je to, že dve z uvedených autobusových zastávok nie sú ani označené. Prvou je autobusová zastávka Tisovec Dolina Pohorelá, ktorá je jedinou autobusovou zastávkou medzi Tisovcom a Bánovom a nachádza sa pod železničným podjazdom na hornom konci lúk Jasenina pri turistickom smerovníku „Tisovec Dolina ČSAD“. Na tomto smerovníku býval kedysi v minulosti i cestovný poriadok, no tento sem prevádzkovateľ linky č. 603471 SAD BBDS, a.s. OZ Brezno už dávno nevyberuje a tak väčšina ľudí ani nevie, kde vlastne zastávka je, hoci je zakreslená na takmer všetkých turistických mapách. Odchody autobusov odtiaľto sú v smere do Tisovca 7,26, 15,24, a 20,00 Hod., v smere do Brezna 12,38, 17,08 a 20,37 hod. Zlá situácia je i na autobusovej zastávke Tisovec Bánovo žel. st.. Samotnú zastávku pred niekoľkými rokmi ktosi vyvrátil (alebo nabúral), istý čas ležala v burine vedľa

cesty a potom zmizla. Odvtedy býva cestovný poriadok nalepený na stĺpe elektrického vedenia niekoľko metrov od cesty a v zime pre sneh a v lete pre burinu je problém sa k nemu dostať. Po zmene cestovného poriadku 11.12.2005 tu však (ako i na zastávke Tisovec Bánovo polesie) už boli uvedené len spoje prevádzkovateľa SAD Lučenec, OZ Rimavská Sobota a spoje linky č. 603471 (Tisovec-Brezno-Podbrezová) – prevádzkovateľ SAD BBDS a OZ Brezno chýbali. Dnes je tento stav minulosťou, pretože momentálne (stav 8.1.2007) tu cestovný poriadok chýba. Bolo by vhodné, aby sa k celej záležitosti vyjadrili obidvaja zainteresovaní prevádzkovatelia – SAD BBDS, OZ Brezno, SAD Lučenec a OZ Rimavská Sobota a aby došlo k náprave, pretože uvedená situácia nielenže sťažuje cestovanie, ale negatívne vplyva i na rozvoj cestovného ruchu v okolí Tisovca. M.M. a I.S.

Ďakujeme:

- **Norbertovi Mauerovi** za halifaxne, či gvintiaky,
- **Petrovi Šabláturovi, st.** za písťalku – dvojačku, ktorí ich darovali mestskému múzeu.

Štefan Sabó

OPRAVY

- v tomto čísle: na s.1 sú fotá P. Krankuša na s. 2 v uzneseniach MsZ: členom OV R. Píla nie je Ján, ale **Bohumil** Belica.
- v minulom čísle: poslankyňa V. Huňová zložila poslanecký sľub až na druhom zasadnutí mestského zastupiteľstva, prvého sa nezúčastnila z vážnych rodinných dôvodov. *red.*

Spomienky na rodné mesto

O tisovských lekároch

V čase môjho detstva a gymnaziálnych štúdií v Tisovci pôsobili dvaja lekári. Dr. Ján Laho a Dr. Zoltán Karšai (Dr. Laho mal ordináciu vo svojom dome v Hámre, Dr. Karšai na Námestí v Kriškove dome). Veľkú časť ich klientely tvorili poistenci; lekárom zamestnancov železiarne a kameňolomu bol Dr. Laho, zamestnancov železnice Dr. Karšai. Väčšina Tisovčanov nebola poistená, lekárov si vyberali (bez ohľadu na to v ktorej časti Tisovca žili).

Naša železničarska rodina patrila do pôsobnosti Dr. Karšai. Dr. Karšai bol mladý, ambiciózný, spíňal parametre dobrého praktického lekára (bol svedomitý, ochotný, ľudský). Pomerne často sme s ním prichádzali do styku, medzi ním a našou rodinou boli dobré vzťahy. Dôverovali sme mu a aj on dôveroval nám, čo sa medzitým prejavilo aj v tom, že v čase, keď sa začal „pohon“ na Židov dal si u nás do úschovy zlato a šperky a keď sa dal prekrstiť, otec mu bol krstným otcom. Po skončení druhej svetovej vojny sa presťahoval do Trenčína.

Po jeho odchode mojím lekárom bol Dr. Laho, ktorý sa po prvej svetovej vojne usadil v Tisovci, dôverne poznal jeho občanov s Tisovcom sa zžil a doslova sa aklimatizoval. Bol lekárom ľudovým, bezprostredný ba neraz i prostoreký. Tradovalo sa, že pri návšteve staršieho občana povedal známu pripomienku: „Staroba – choroba“. Bola to však len floskula; každého pacienta dôkladne vyšetril a venoval mu patričnú pozornosť. Keď bol pacient vážnejšie chorý, navštevoval ho aj niekoľkokrát denne (i v nočných hodinách). Rozhodujúca mu bola vážnosť choroby, na peniazoch mu nevelmi záležalo (keď bol pacient chudobný, liečil ho zadarmo). Okrem toho bol dobrý diagnostik, u Tisovčanov požíval dôveru a patričnú úctu.

Poznal som ho od detstva, lepšie a azda

i dôvernejšie, počas vysokoškolských štúdií. Keďže pri zápise do každého ročníka bolo treba predložiť lekárske osvedčenie o zdravotnom stave, Dr. Laho som pravidelne navštevoval koncom prázdnin. V tmavej čakárni čakali naňho pacienti, zväčša starší „mašiarí“. Po krátkom čakaní Dr. Laho vyšiel z ordinácie, spoza okuliarov pozrel sa na čakajúcich a oslovil ma, aby som vstúpil. Mierne som zaprotestoval, povedal som mu, že nie som na rade. Na to len mávol rukou, hovoril, že čakajúcim to nijako neprekáža, medzi nimi nie sú vážnejší pacienti, ba dokonca, že im dobre padne trochu si posediť a porozprávať, lebo inakšie by pílili alebo rúbali. V ordinácii napísal lekárske posudok, zaviedol ma do vedľajšej miestnosti, do salónu, usadil ma do koženého kresla – a keďže som študoval filozofiu, začal rozhovor na filozofickú tému. Vo filozofii bol dobre zorientovaný, najmä vo filozofii antickej – a mal som sa čo oháňať, aby som mu bol na úrovni partnerom. Keďže po februári 1948 bola oficiálna filozofia marxistická, Dr. Laho ma požiadal, aby som mu ju osvetlil a „vysvetlil“. Na to som sa, samozrejme, necítil kompetentný (o to viac, lebo ani na Filozofickej fakulte neboli odborníci na marxistickú filozofiu, vo väčšine prípadov preberala sa povrchné a dogmatické) – preto som ho upozornil na knihu L. Rudasa. Marxistický svetonázor. Rudasova kniha bola na úrovni, aj zrozumiteľná a oveľa menej dogmatická než iné príručky podobného charakteru. Dr. Laho si ju so záujmom prečítal, pomohla mu zorientovať sa v problematike – a aj keď sa o nej s určitým porozumením vyslovoval, nepresvedčila ho. Ani sa to nedalo čakať, mal svoju vyhradenú životnú filozofiu, vo svojej podstate humanistickú.

Z rozhovorov som si urobil o nej akú – takú predstavu; pritom nijako sa netajil ani svojim „konzervatívizmom“. „Konzervatívny“ bol ako lekár: zásadne nedával injekcie, hovoril mi, že rovnako účinné sú aj tradičné metódy liečenia

(ktorými dosahoval dobré výsledky). Pri mojich návštevách sa mi aj postávalo, že v Tisovci nemá sa s kým porozprávať o filozofických a kultúrnych problémoch, ktoré ho zaujímali a že sa aj neraz cíti osamotený. Nedal to však nijako najavo, vedel sa skontaktovať s Tisovčanmi – a to nielen s miestnou inteligenciou. Aj tým vzbudzoval dojem „ľudového lekára“. Áno bol ľudovým lekárom; lenže bol aj človekom kultúrnym, všestranne vzdelaným a intelektuálom. Spomínam si, že v jeho čakárni časopisom na „krátenie chvíle“ boli Slovenské pohľady. Dr. Laho ich odoberal odvtedy, ako „obnovené“ začali vychádzať za prvej republiky. Odkladal si ich s tým, že na dôchodku v kľude a pohode si ich prečíta. Svoje predsavzatie aj splnil, čítal... Pravdaže, nie iba Slovenské pohľady. (V tejto súvislosti žiada sa poznamenať, že podľa vzoru Dr. Laho aj v čakárni Dr. Karšaiho boli k dispozícii Slovenské pohľady, čo je naozaj v našich slovenských pomeroch unikátom a svedčí o kultúrnosti tisovských lekárov. V súčasnosti, ale aj v nedávnej minulosti, nielenže tisovskí lekári Slovenské pohľady neodoberať, ale obávam sa, že počet odberateľov, vrátane čitateľov, vzhľadom na počet inteligencie, je neúmerne malý. Bol by som rád, keby som sa vo svojom odhade mýlil).

V čase mojich vysokoškolských štúdií si vo svojom dome na Muránskej ulici otvoril ordináciu tisovský rodák Dr. Pavel Hanes, lekár s dlhoročnou praxou (s ktorým ako pacient neprišiel som do styku). Čoskoro na to do Tisovca prišiel mladý začínajúci lekár Dr. Štefan Šuran. Zoznámil som sa s ním, hrávali sme tenis a spriatelili sme sa. (Ako pacient ani s ním som neprišiel do styku). Podľa svedectiev Tisovčanov bol však tiež dobrým lekárom – dôstojným nástupcom svojich predchodcov.

Cyril Kraus

Slováci a Maďari

Žijeme vedľa seba, ale sa nepoznáme, napriek tomu, že máme veľa spoločného. Krivdy minulosti, skutočné alebo len zdanlivé sa neodstránia tým, že spravíme hrubú čiaru, začneme navonok a čo je pred čiarou na to zabudneme. Na spoznanie sa a odstránenie trecích plôch vo vzájomných vzťahoch potrebujeme dialóg – debatu. Prv ako začneme dialóg musíme poznať samých seba. Rozprávky o holubičom národe v preklade do súčasnej reči znamenajú našu zbabelosť. Pociť menejcennosti kompenzujeme sluhovským komplexom, okrem iného aj preto, že nepoznáme a nesnažíme sa poznať naše dejiny. Našou chorobou je čierno biele videnie. Situácie v našom ponímaní vrátane osobností sú len dobré, alebo zlé. Nič medzi tým neexistuje a to je škodlivý sebaklam. Ako príklad si zoberte básnika Petroviča, ktorý v dospelosti prijal meno Petőffy. Jeho otec bol Slovák Štefan Petrovič. Narodil sa v Asode, slovensko-maďarskom meste v peštianskej stolici r. 1791, kam sa jeho rodičia presťahovali s prešporskej (bratislavskej) stolice). Tu bol másiarom. Matka Mária Hruzová, Slovenka narodená v r. 1791 v Necpaloch, okres Martin zo slovenských sedliackych rodíčov. Po celý život nevedela dobre po maďarsky. Maďarský životopisec Gy Illyes o rodičoch najväčšieho maďarského básnika, ktorý bol rodený Slovák, uviedol, že sa nikdy poriadne nenaučili po maďarsky. Popri másiarstve si pozdejšie otvorili aj krčmu. Roku 1823 sa im narodil syn Alexander v dedinke Kiskőrosi, kde sa jeho rodičia pred jeho narodením presťahovali. Tabuľa na dome

oznamuje, že tam sa Petőffy narodil, hoci sa tam narodil Petrovič, ktorý sa stal Petőffym dvadsať rokov pozdejšie. Alexander navštevoval evanjelickú školu v Pešti, kde ho konfirmoval sám Ján Kollár – po slovensky. Bol slabším študentom. Po sérii študijných neúspechov (štyri triedy absolvoval v piatich školách) ako sedemnásťročný sa vrátil domov do rodičovského domu, stále ako Alexander Petrovič. Jeho nepokojná duša ho viedla k tomu, že sa dal r. 1839 zverbovať k vojsku, avšak na otcovo naliehanie sa vrátil k štúdiu, ktoré opustil a pretíkal sa ako prišlo. Okrem iného ako herec v kočovnom divadle, pozdejšie ako pomocný redaktor. Petőffy v tom čase začal písať básne. Roku 1847 sa oženil s Júliou Szendreyovou. Možno toto bol impulz, že si pomaďarčil meno mimo faktu, že kto sa chcel v tom čase uplatniť, musel sa zmeniť na Maďara. Jeho básne o matke (Slovenke) a otcovi (Slovákovi) o krčmách o pekných dievčatách chytali za srdce, mali veľký úspech a spravili ho známym. Lenže z básní sa vyžiť nedalo. Zatrpnutý pod vplyvom ďalšieho pomaďarčeného Slováka Ľudovíta Košúty, ktorý sa narodil r. 1802 v Turci v dedinke Košúty, dnes časť Martina, v slovenskej rodine, dal sa na politiku. Ale ani tu neuspel. Vo voľbách do snemu prepadol. „...tamojší Slováci ho považovali za zradcu a Maďari za prístipkára, slovenského chudáka z privandrovaných rodičov“ (L. Zrubec). Toto však nezmenšuje jeho talent a fakt, že sa stal jeden z hlavných predstaviteľov revolučného hnutia a zaslúži si úctu Maďarov. Jeho básne Talpra Magyar (Hor sa Maďar), János Vitéz (Hrdina Janko), Tiéd vagyok, tiéd hazám (Tvoj som, tvoj, vlast' moja) a ďalšie sa recitovali po celom Uhorsku a vlievali silu odbojným Maďarom.

Je najoslovovanejšou a najuctievanejšou osobnosťou maďarských dejín. Treba len dodať, že naozaj zaslúžene. Píše sa, že zahynul v boji, ale nevie sa, kde je jeho hrob. Že je pochovaný v hromadnom hrobe neznie dôveryhodne. Takých známych a zaslúžilých mužov tak nepochovávajú. Fáma, že bol zajatý a ako zajatec sa dostal do Ruska – na Sibír má potvrdzovať tlačová agentúra TASS z 20 júla 1989, ktorá znie: „17. júla 1989 o 12.00 hod sa našli pozostatky veľkého maďarského básnika a revolucionára Sándora Petőffyho“. Údajne, dňa 31 júla 1989, teda 11 dní pozdejšie aj noviny Magyar Nemzet priznali, že antropológ Istvan Kiszely (teda Kisely) potvrdil: je to Petőffy. Možno. Ale to, že v zajatí sa vrátil k svojim koreňom a napísal básne po slovensky, zvlášť, keď nie sú o tom žiadne doklady, zdá sa mi ako číra fantázia. Nech už je osobnosť Petroviča – Petőffyho akákoľvek, patrí obidvom národom, Slovákom aj Maďarom. Skoro dvadsať rokov patril len Slovákom a šesť Maďarom. Logické je, že keď vrabca nastriekaš na žito, nebude z neho kanárik, hoci tak vyzerá, ostane len vrabcom. Keď otcove a matkine gény sú rovnaké ako synove, tak patrí im. Keďže boli Slováci, tak aj on je de facto Slovák hoci de iure je vedený ako Maďar. V rámci spolupráce, za účelom zmierenia, by sa mal začať výskum, ktorý by iste bol zaujímavý. Kde sú básne, ktoré písal po slovensky? Maďarský archív by mohol možno v tom pomôcť. Keby Petrovič bol v Číne a spravil pre Číňanov to, čo pre Maďarov, tak by sme ho oslavovali. Tak prečo ho v našej literatúre aspoň nespomenúť?

MUDr. Jaroslav Rafaj

Kalendár výročí osobností Tisovca a Rimavskej Pily

Jozef Roháček

130. výročie narodenia náboženského spisovateľa, prekladateľa, učiteľa

Narodil sa 6.2.1877 v Starej Turej, okr. Trenčín. V roku 1908-1913 študoval na misijnom ústave v Nemecku, do roku 1921 na gymnáziu v Banskej Štiavnici a do roku 1925 na evanjelickej teologickej fakulte v Bratislave. Po skončení základnej školy bol spolu so strýkom podomovým obchodníkom, v rokoch 1895-1898 bol obchodným pomocníkom u súkromného podnikateľa vo Viedni. V rokoch 1904-1906 bol kazateľom v Tisovci, v rokoch 1906-1911 v Kisači (Juhoslávia), v rokoch 1911-1921 v Nyíregyháze (Maďarsko). V rokoch 1925-1935 pôsobil ako profesor náboženstva v Modre. V roku 1928 absolvoval trojmesačnú študijnú

cestu do Turecka, Palestíny a Egypta. V rokoch 1935-1936 bol administrátorom v Horných Strhároch. Od roku 1936 bol misijným pracovníkom a učiteľom náboženstva v Bratislave. Bol autorom náboženských prác, prispieval do časopisov Svetlo, Cirkevné listy, Rozsievac. V rokoch 1921-1925 redigoval mesačník Klasy. Jeho preklad Biblie vyšiel do roku 1980 v 12 vydaniach. Slúžil najmä menším protestantským cirkvám, oficiálne kruhy slovenskej evanjelickej a.v. cirkvi k nemu zaujali odmietavé stanovisko. Zomrel 29.7.1962 v Bratislave. Jeho manželka Ružena (1877 - ?) bola dcéra Václava Vraného. Ich syn Ivan (1909 - 1977) bol v období 1. Československej republiky jedným z najlepších slovenských šachistov.

Štefan Ferenci (István Ferenczy)

215. výročie narodenia sochára

Narodil sa 24.2.1792 v Rimavskej Sobote. Po skončení gymnaziálnych štúdií v Rimavskej Sobote sa učil zámočníctvo jeden rok u svojho otca. V roku 1810 odišiel do Pešti, kde chodil na hodiny do kráľovskej kresliarskej akadémie. V rokoch 1816-1818 študoval vo Viedni. Neskôr absolvoval študijný pobyt v Taliansku. V rokoch 1824-1847 bol sochárom v Budíne a od roku 1847 v Rimavskej Sobote.

Považuje sa za zakladateľa maďarského národného sochárstva. Bol tvorcom portrétov maďarskej inteligencie, pracoval aj na sakrálnnej a náhrobníkovej plastike. Pôsobil aj ako medailér. Jeho popredným dielom je reliéf hlavného oltára evanjelického kostola v Tisovci z druhej polovice 20. rokov 19. storočia. Zomrel 4.7.1856 v Rimavskej Sobote. Socha tohto slávneho umelca je zabudovaná v stene kalvínskeho kostola v Rimavskej Sobote.

Miroslava Kojnoková

Jubilant Rudolf Valent

V kruhu svojich najbližších a priateľov dňa 25.2.2007 oslávi svoje významné životné jubileum pán **Rudolf Valent**.

Svetlo tohto sveta uzrel náš jubilant 25.2.1917 v Miškolci (MR), kde bol jeho otec v čase 1.sv. vojny ako rušňovodič zadený.

Už v ranom detstve stratil otca a vychovával ho v Tisovci starý otec Ján Hric – horár, ktorý mu od útlej mladosti vštepoval lásku k horám, k prírode. Po absolvovaní rimavsko-sobotského gymnázia začal učiť. Jeho pôsobiskami boli Poltár, Lipnica na Orave, Merovce pri Dudinciach. Po vojne si popri zamestnaní zvýšil svoju kvalifikáciu štúdiom na vysokej škole u prof. Stráňaja. V januári 1947 nastúpil na učiteľské miesto do Tisovca. Tu neúnavne pracoval až do svojho odchodu na zaslúžený odpočinok v roku 1979.

Pán Rudolf Valent patrí k ľuďom, ktorí sa vedia rozdávať pre druhých, patrí k učiteľom, na ktorých sa nezabúda, o čom svedčia aj spomienky jeho bývalých žiakov sporadicky uverejňované na stránkach Tisovského mesačníka. Jeho neobvyklé hodiny telocviku položili základ lyžovania v Tisovci. Pre mnohých sú nezabudnuteľné lyžovačky pod Fabovou hoľou, preteky v bežeckých a zjazdových disciplínach i preteky v skoku na lyžiach. Aj jeho zásluhou stoja lyžiarske vleky v Rejkove a na Bánove.

No nebol len lyžiarom. Patrí k významným osobnostiam futbalu v Tisovci. Už ako 17-ročný patrilo do prvého mužstva ŠK Tisovec. Keďže však čoskoro utrpel vážne zranenie kolena, s aktívnym futbalom sa musel rozlúčiť. Ostal mu však verný ako funkcionár a vychovávateľ nových kádov. Zaslúžil sa o úpravu hracích plôch pri škole a hlavne ihriska a celého športového štadióna a taktiež o vybudovanie veľkej telocvične SPŠ.

Bol tiež nadšeným turistom, podieľal sa na organizovaní stretnutia čitateľov Krás Slovenska na Hradovej v roku 1967. Do tohto časopisu tiež prispieval svojimi článkami o prírode v okolí Tisovca. Dodnes sa s jeho príspevkami stretávame na stránkach Tisovského mesačníka. Svojimi príhodami oživuje spomienky starších čitateľov a mladším približuje obraz Tisovca spred niekoľkých rokov.

Za celoživotnú záslužnú pedagogickú a organizátorskú prácu v oblasti športu a výchovy mladých ľudí k láske k prírode a prírodným hodnotám, ktorou generáciám žiakov a študentov, čo ich viedol, ostala zakódovaná potreba aktívne športovať, poznávať, ochraňovať a zveľaďovať krásnu tisovskú prírodu, mu bola v roku 1996 udelená Cena primátora, v roku 1998 Cena mesta a v roku 2004 bol ocenený medzi najúspešnejšími športovcami okresu Rimavská Sobota.

(Spracované podľa článkov v TM, spomienok J. Hrvola, publikácie S. Gájera: Dejiny futbalu v Tisovci)

Storočnica generála Júliusa Noska

Iste si pamätáte na jún 2004, kedy bola na Daxnerovej ulici na rodnom dome Júliusa Noska odhalená pamätná tabuľa spoluorganizátorovi SNP Júliusovi Noskovi pri príležitosti jeho nedožitých 97. narodenín. V obradnej sieni MsÚ bol seminár o jeho živote a práci, ktorý viedol pán Ján Hronec, histórie znály človek, ktorý bol počas SNP osobný šofér gen. J. Noska, samozrejme, že sa zaujímal o dianie v SNP. Len vďaka vďačným členom ZO SZPB v našom meste a na Rimavskej Pile sme mohli z finančných darov z „odškodnenia“, ktoré dostali priami účastníci SNP, ale aj niektorí pozostali, usporiadať takúto pre Tisovec vzácnu akciu. Ďakujem členom ZO SZPB a všetkým ochotným ľuďom, ktorí pri akcii pomohli. Tohoto roku, t.j. 8. júna 2007, si pripomenieme sté výročie nedožitých narodenín generála Júliusa Noska, spoluorganizátora SNP spolu s generálom Rudolfom Viestom a generálom Jánom Golianom, samozrejme aj ďalšími zapálenými ľuďmi dať aj život pre dobro vlasti. Generál R. Viest vyslovil povzbudzujúcu myšlienku pre všetkých, kto sa zapojil do boja. Znie: Vojaci! Nikdy v celej histórii slovenského národa sme nemali takú príležitosť dokázať sebe i svetu, že sme hodní slobu a že za ňu žiť i umrieť chceme a vieme“.

Milí čitatelia, biografii týchto troch generálov nám priblíži historici, ktorým ďakujeme. Boli to pán Ján Stanislav a pani Mária Dobríková. Ja len reprodukujem. Starším pripomínam a mladším, celkom mladých zoznámujem s osobnosťami, ktoré sa vryli do histórie nielen našej vlasti. (Článok bude vychádzať mesačne na pokračovanie.)

O tom, že slovenské národné povstanie patrí k najvýznamnejším kapitolám slovenského národa, sa

už popísalo dosť. Nie však toľko, že by to stačilo. Bol to práve protifašistický zápas slovenského ľudu v rokoch 2. svetovej vojny, ktorý vyvrcholil v celonárodnom ozbrojenom povstaní, ktorý si vyžiadal zodpovedných a veci oddaných ľudí, ktorí sa dobrovoľne postavili do čela tohto boja. Jedným z nich bol aj generálmajor Július Nosko. Ako náčelník štábu Veliteľstva 1. čs. armády na Slovensku mal veľký podiel na vojenských prípravách povstania i priebehu bojov na jednotlivých úsekoch povstaleckého frontu. Svojou rozhodnosťou, vojenskými vedomosťami a osobným príkladom bol vzorom pre podriadených i povstaleckých vojakov, s ktorými sa stretol priamo v bojoch a ktorí si na neho spomínajú ako na svojho veliteľa.

A kto bol Július Nosko?

V čarovnom úseku Slovenského Rudohoria v údolí rieky Rimavy v mestečku Tisovec, sa 8. júna 1907 narodil Július Nosko, človek s citlivým vyznaním sa k svojmu rodnému kraju, ktorý tak nesmierne miloval. Kto nepoznal osobne gen. J. Noska, ťažko by si predstavoval energického tvrdého vojaka. Vojaci, predovšetkým tí, ktorí sa s ním stretli počas povstania, si však spomínajú na neho ako na energického a vynikajúceho veliteľa, ktorý od nich vyžadoval zodpovedné plnenie vojenských povinností, ale vedel aj poradiť a pochopiť ich problémy. Energický a tvrdý vojak Nosko bol však zároveň jemným a citlivým človekom ochotný kedykoľvek pomôcť druhým. Základnou črtou jeho povahy bol zodpovedný vzťah k práci, čestnosť a charakternosť. Život sa s ním nemaznal a pripravil mu veľa ťažkých skúšok, v ktorých vždy obstál a za akýchkoľvek okolností pristupoval ku každej práci zodpovedne a čestne.

Pochádzal z početnej poľnohospodárskej rodiny v kraji, kde sa žilo ťažko a muselo sa tvrdo pracovať. Ako sám spomína, deti z nemajetných rodín sotva sa naučili chodiť, už mali v rodine pridelené povinnosti. Zvlášť počas 1. svetovej vojny, keď otec odišiel na front a matka zostala sama so šiestimi deťmi, roboty bolo pre všetkých dosť. Päť tried ľudovej školy ukončil v maďarskom jazyku, no po vzniku Československa a zavedení slovenčiny do všetkých škôl v rokoch 1919 – 1922 navštevoval meštiansku školu v materinskom jazyku. V tom období na našich školách zväčša pôsobili českí učitelia, viedli študentov k poznávaniu slovenskej literatúry. V Tisovci, kde sa udržalo i počas násilnej maďarizácie silné národné povedomie, mala táto ich snaha dobré výsledky. Mladý slovenský chlapec si zvlášť obľúbil slovenskú poéziu. Rád čítal a verejne recitoval básne Sama Chalupku, Jána Bottu, P. O. Hviezdoslava, Ivana Krasku a ďalších. V rokoch 1922 – 1926 navštevoval sa s maturitou ukončil Vyššiu hospodársku školu v Košiciach. Prispieval do časopisov Svojeť a Mladé prúdy. Chcel študovať na vysokej poľnohospodárskej škole, ale od rodičov nemohol žiadať finančné prostriedky a to v podstate rozhodlo o jeho vojenskom povolani. 29. septembra 1926 si podal prihlášku na Vojenskú akadémiu v Hraniciach, tam vlastne narukoval. K jeho dobrej fyzickej zdatnosti, okrem manuálnej práce prispel aj vzťah k športu. Pravidelne cvičil v Sokole. Na vojenskej akadémii patril k najlepším poslucháčom. Slovákovi na tejto škole bolo málo. Tu sa zoznámil s priateľmi s Jánom Golianom. Vtedy ani jeden z nich netušil, že o niekoľko rokov neskôr spolu prežijú najvýznamnejšie a najdramatickejšie obdobie svojho života, zvlášť pre generála Jána Goliaha i posledné. (Pokračovanie v budúcom čísle.)

Miroslava Bancíková, ZO SZPB

Komunál – šanca pre korupciu

Peter Ondriaš- študent FSS MU v Brne
Nevieme, čo nám prinesie nastávajúci rok. Paradoxne vieme, čo nám prinesú nasledujúce štyri roky, teda nastávajúce volebné obdobie v komunálnej politike.

V kontexte decentralizácie a ekonomického rastu na Slovensku, sa doteraz nudná komunálna scéna môže stať ródeom nových korupčných afér a ďalších závažných porušení zákonov. Finančné prostriedky presúvané čoraz bližšie k občanovi začínajú mestské zastupiteľské kreslá premieňať v pomerne zaujímavé výnosné zamestnania, z ktorých sa dá navyše kdečo ovplyvniť. Najnovšie štatistiky žiadostí o prešetrovanie výsledkov, ktoré dorazili na Ústavný súd sú štvornásobne vyššie ako pred štyrmi rokmi a tieto tvrdenia len podporujú. O kreslá sa začína zaujímať viac ľudí, ktorí sa nezákonných praktík v predvolebnom súboji neštítia, a to pri nízkej volebnej účasti zvyšuje pravdepodobnosť, že sa im podarí uspieť. Ako sa potom budú chovať v úrade?

V hre sú v tomto prípade skôr malé a stredne veľké mestá. Ekonomický rozmach Slovák, ktorí sú ochotní mliekať viac ako inokedy predtým, prináša

totož do takýchto miest investorov, ktorí chcú byť nakupujúcim čo najbližšie. V stávke sú výhodné stavebné parcely. Charakter malých miest napomáha v ľahkému nadväzovaniu prepojení medzi investormi a politikmi, ak to nie je často jedna a tá istá osoba.

Transparentnosť nenahráva ani miera odcudzenia občanov voči politike, ktorí sa prestávajú zaujímať o vysokú politiku a o komunálnu ani nehovoriac. Biedna účasť v komunálnych voľbách (niečo cez 47%) potvrdzuje, že pozornosť voči dianiu vo svojom okolí, ktorá bola tradične slabá sa nijak nezlepšuje, ba naopak. Špirála nezáujmu občanov, ktorá bude viac posmeľovať poslancov k špinavým hrám, a to zase bude len viac znechucovať občanov voči politike, sa začína rozširovať.

Celoštátne médiá, ktoré by mohli poslúžiť ako jeden z mála efektívnych nástrojov na kontrolu, však komunálnu politiku v malých mestách nepokrývajú z viacerých dôvodov. Jednak sú médiá korupčnými aférmi presýtené, a po druhé kto by sa už zaujímal o mestskú politiku v takých medzilaborciach či Detve? Úlohu by mali prebrať novinári v lokálnych novinách, ale tie skôr

slúžia ako hlasné trúby primátorov a starostov, a investigatívnosť v nich budeme hľadať ťažko. Jedinou nádejou v boji s veternými mlynmi, ktoré tentoraz melú pomaly, isto a naviac ešte aj poriadne potichu zostávajú len nepočítané skupinky aktívnych občanov, ktorí sa budú o situáciu vo svojich mestách zaujímať. Našťastie im bývalé garnitúry zanechali aspoň nejaké efektívne obranné nástroje v podobe info- zákona či inštitúcie Rana. Dobrou správou zatiaľ zostáva aj zachovanie Špeciálneho súdu, ktorý by mal napomôcť v popretíhnutí väzieb miestnych politikov a súdov, a zvýšiť tak efektívnosť súdnictva v boji proti takejto trestnej činnosti. Čaká nás obdobie, ktoré bude opäť skúšať silu občianskej spoločnosti na Slovensku. Nebude to však už taká skúška ako v roku 1998, ktorá aktivizovala spoločnosť plošne, ale bude to výzva pre miestne elity v malých mestách, čo si budú musieť poradiť sami. Teda pre Slovensko nová skúška.

Peter Ondriaš

Autor je absolventom EGT, teraz študentom Fakulty sociálnych štúdií Masarykovej univerzity v Brne. Uverejnené 3.1. 2007 v novinách SME. Publikované v TM so súhlasom autora.

Popáleniny patria medzi veľmi ťažké úrazy. Vznikajú nadmerným pôsobením tepla – tepelnej energie, na organizmus (napríklad priamym stykom s otvoreným plameňom, poliatím vriacou vodou, horúcou parou...) Medzi popáleniny zaraďujeme aj úrazy zapríčinené elektrickým prúdom, bleskom a poleptaním chemickými látkami. Čím väčšia je popálená plocha a hĺbka popáleniny, tým vážnejšie je úraz. Popáleniny sú veľmi bolestivé a preto pri nich nastávajú veľké straty telových tekutín, sprevádza ich vždy šok.

Prvá pomoc sa začína urýchleným vyslobodzovaním z miesta ohrozenia. Horiace alebo tlejúce šatstvo treba uhasiť vodou alebo zabaliť do prikrývky. Šatstvo treba šetrne vyzliecť alebo rozstrihnúť, prilepené o kožu nestrhnúť, ale obstrihnúť. Popálené miesta schladzujeme čistou studenou vodou, alebo prikkladáme

rúžsky studenej gázy, plátna. Nikdy neprikladáme ľad. Nízkou teplotou by sme poškodili tkanivo. Popálené miesta nechytáme rukami ani iným predmetom. Pri ošetrení nedávame na kožu prášok, masť ani masť na popáleniny. Žiadúci je prevoz do nemocnice. Treba zabrániť vzniku šoku. Ak nevracia, môžeme mu dať piť – nie alkohol. Možno mu dať lieky proti bolesti. Všetko čo poskytneme treba zapísať, aby lekár vedel, čo už pacient dostal.

Pri popálení chemikáliami, aj keď je malé, treba vždy lekársku pomoc. Cieľom je potlačiť účinok chemických látok. Postihnuté miesto oplachujeme studenou vodou. Ak nemáme neutralizujúce roztoky, vhodné sú slabé roztoky octu, alebo sódy bikarbóny. Odev odstraňujeme – pozor na vlastnú bezpečnosť. Popáleniny elektrickým prúdom, alebo zasiahnutie bleskom, sú veľmi často spojené s poškodením životne dôležitých funkcií, najmä dýchanie

a činnosť srdca. V takom prípade postupujeme ako pri dusení a zastavení činnosti

srdca. To znamená, že robíme umelé dýchanie z pľúc do pľúc a vonkajšiu masáž srdca. Obnoviť dýchanie a činnosť srdca je prvoradou úlohou. Samozrejme, že postihnutého treba dopraviť ihneď do nemocnice.

Rany: Za rany pokladáme poškodenie kože, alebo sliznice, prípadne i hlbších vrstiev tkaniva. Spôsobuje ich vonkajšia sila. Podľa mechanizmu vzniku ich rozdeľujeme na rezné, tržné, tržno-zmliaždené, bodné, strelné a hryzné. Každá rana je bolestivá a krváca. Hlbšie rany môžu poraniť šlachy, alebo svaly. Medzi rany zaraďujeme aj plošné odreniny, tzv. exkoriácie, ktoré môžu mať rozličnú veľkosť a hĺbku.

Prvá pomoc: Ranu zakryjeme sterilnou gázou a obviažeme ich, alebo ich zafixujeme leukoplastom. Aj malú ranu by mal ošetriť odborník,

Školenie prvej pomoci

aby nedošlo k tetanu. Rana sa môže zapáliť a môže dôjsť až k plynovej gangréne. ktorý postihnutý je očkovaný proti tetanu, má hneď informovať zdravotníkov. V takom prípade ranu najprv vyčistíme dezinfikujeme roztokom (peroxidom vodíka 1-2%), potom ju sterilne zaviažeme. Závažnejšie poranenia, ktoré zasahujú do kĺbov a porušujú svaly, šlachy, či iné anatomicke útvary treba sterilne zaviazať, končatinu znehybniť, ako pri zlomeninách. Cudzie telesá, napr. piesok, úlomky z dreva, odstrániť pomocou peroxidu vodíka, ktorý nalejeme do rany. Ak je poranené oko, bezpodmienečne ísť na očné oddelenie nemocnice. Cudzie telesá nesmieme odstraňovať násilne. Môžeme tak poškodiť tkanivo, cievu, ktorá by začala prudko krváčať. Volajte hneď RZP.

Miroslava Bancíková, MS SČK

(dokončenie „Z turistických chodníkov...“ zo s.4)

turistického oddielu KOS

Rimavská dolina mohlo podniknúť túru na Rysy, alebo k Hincovým plesám, či na Kôprovský štít. 25. ročníka prechodu Clementisovou cestou, 23. septembra sa z nášho oddielu zúčastnilo 20 členov, z čoho 11 detí. Len dvaja však prešli celú trasu zo sedla Zbojská, cez Kučeloh, sedlo Burda, dolinou Roveň do Tisovca. Ostatní využili prítomnosť autobusu a odviezli sa do Tisovca ním.

O týždeň neskôr, 30. septembra, už odchádza 5 dospelých a 5 detí na víkendový pobyt pod sedlom Varta, naplánovanom pred dvomi týždňami na Tŕstí. Autobusovým spojom najprv do Hnúšte, potom do Skorušinej, odkiaľ po nikli výstup k chate pod sedlom Varta, neskôr na vrchol Klenovského Vepra. Po prenocovaní v chate, sa v nedeľu, 1. októbra vydali domov cez sedlo Bánovo. Október 2006

14.10. sme sa nechali vyviezť až na sedlo Javorinka. Odtiaľto je to síce dlhšia, ale najpohodlnejšia cesta na Muránsky hrad po lesnej ceste a naprieč Veľkou lúkou, kde sme aj teraz mohli obdivovať voľne pasúce sa kone. Spoločnosť nám tento rok robili až po žrebčín členovia Správy Národného parku Muránska planina. Pútavým výkladom priblížili účastníkom akcie niektoré zaujímavosti z prírody a jej ochrany. Po prehliadke hradu čaká účastníkov pri horárni pod hradom ohník a špekáčky na opekanie. Zostupujeme do obce Muráň, kde na nás čaká prístavový autobus. Celkový počet účastníkov na tejto 14 kilometrovej trase bol 17

dospelých, z toho 9 členov a 19 detí, z nich tiež 9 členov.

Týždeň po výstupe na Muránsky hrad, prišla na rad posledná naplánovaná akcia roka. 21. októbra sa pod železničným mostom na Muránskej ulici v Tisovci stretávajú účastníci už po 12. krát na tradičnom prechode Vaľkinou trasou. Dvanásťka sa v údajoch o akcii objavuje ešte raz, pretože aj účastníkov bolo tento rok 12. Trasa je už známa od prvého ročníka. Najskôr do cintorína pri futbalovom ihrisku, kde položením kytice a zapálením sviec spomíname na našu bývalú členku Valériu Husanikovou. Z cintorína prechádzame okolo Vápenky, cez veľkú železničnú stanicu, dolinou Slávnica a na jej konci popod Hajnaš, cez Koží chrbát, do doliny Kačkava až do Tisovca. No a na konci túry, pri chutnej pizzí v Tisovci zatvárame pomyselný kalendár s akciami roku 2006.

To bola stručná charakteristika akcií, ktoré sme v minulom roku zorganizovali, alebo sa zúčastnili. Viac ste sa o nich mohli dočítať na stránkach Tisovského mesačníka, kde pravidelne, v rubrike „Z turistických chodníkov TO KOS Rimavská dolina“, uverejňujeme popisy trás a zážitky z nich. Sporadicky sa nejaké materiály a fotografie objavujú aj na našej internetovej stránke www.rimavskadolina.szm.sk.

Aj v minulom roku sme sa uchádzali o 2 % z odvodených daní fyzických a právnických osôb, čím na náš účet pribúdli príspevky z daní, poväčšine fyzických osôb z radov tak členov TO KOS, ich rodinných príslušníkov, ale hlavne oslovených

občanov, známych a sympatizantov nášho oddielu. Týmto všetkým patrí naša veľká vďaka. Veď nebyť 2 percentných príspevkov, ktoré tvoria hlavný zdroj príjmov nášho oddielu, nemohli by sme v takej miere naplňať záujmy členov a naša činnosť by bola obmedzená. Aj v roku 2007 sa budeme uchádzať o 2 percentá z daní a na tomto mieste by som chcel poprosiť všetkých našich zamestnaných členov, aby nezaplietli venovať 2% z daní nebude, nakoľko parlament ju ruší. O podstatnú časť našich príjmov tak budeme ochudobnení.

Svoj podiel na úspešnom napredovaní a čoraz väčšej popularite a obľube nášho oddielu má aj mesto Tisovec, ktoré v rámci svojich možností poskytuje športovým klubom na činnosť dotácie v zmysle Všeobecného záväzného nariadenia mesta. Ďakujem v mene všetkých členov nášho oddielu poslancom a primátorovi mesta, že podporili športové vyžitie občanov a športové aktivity aj v roku 2006. Prispievajú tak k rozvoju masovej a rekreačnej telesnej výchovy a športu detí, mládeže i dospelých.

Pred vstupom do novej turistickéj sezóny prajem všetkým členom oddielu, ale aj jeho podporovateľom, pevné zdravie, vytrvalosť, príjemné chvíle v rodinnom kruhu, úprimné priateľstvá, v srdciach dobro, v duši pokoj, v prírode veľa slnka, a pekný celý rok 2007.

Dušan Kojnok, predseda TO KOS Rimavská dolina

Prvý ovocinársky spolok

Náš národ už v dávnejších dobách používal ovocie pre obživu a preto nečudo, že všetci tí, ktorí sa snažili pomáhať dvíhať jeho hmotnú úroveň alebo národné uvedomenie, usilovali sa rozširovať aj jeho znalosti v pestovaní ovocia. Preto teda prv než spomenieme zásluhy Slovenskej ovocinárskej spoločnosti, patrí sa pripomenúť všetkých predchodcov, ktorí sa v časoch pre náš národ ťažkých, usilovali pozdvihnúť jeho úroveň.

Slovenské ovocinárstvo v minulosti a v súčasnosti, v ktorom je zachytený vývoj ovocinárstva od najstarších čias až doteraz je v zborníku. Je to kniha zaujímavá a veľmi poučná.

Združovať sa do ovocinárskych spolkov, ako

prv na našom území, ba vari aj v celej strednej Európe, začali sa ovocinári v Jelšave. Nadšenci za rozvoj ovocinárstva uskutočnili v roku 1796 taký priekopnícky čin v združovaní sa do ovocinárskych spolkov, ktorý v mnohých iných štátoch až v terajších záhradkových osadách našiel nasledovníkov. Náš malý národ napriek národnostnému a ekonomickému útlaku našťastie nebol chudobný na duchaplných ľudí, ktorí hľadali spôsoby ako sa dostať na vyššiu ekonomickú úroveň. Popri Jurkovičovom „Gazdovskom spolku“ v Sobotišti, ktorý vznikol o polstoročie neskoršie, tiež so zameraním zvyšovať ekonomickú a kultúrnu úroveň nášho ľudu (v roku 1845).

„Čerešnický“ spolok v Jelšave bol novým pokusom ako spojenými silami pozdvihnúť hmotnú a kultúrnu úroveň nášho ľudu.

Začiatky tohoto spolku datujú sa 1. septembra

1796. Iniciátorom spolku bol Sámuel Glos, Pavel Valaský evanjelický farár a ďalší. Spolok „záhradnícka kompánia“ nepestoval iba čerešne, ale aj iné druhy ovocných stromov. Spolok vďačil za svoju dlhoročnú existenciu pevnému poriadku a dobrému vedeniu. V spolkovom poriadku bolo: Každý člen musí aspoň 4 razy do roka svoj podiel prekopat, alebo ak nájde komisia v niektorom podieli pláňku – pokuta 30 grajciarov, za nepovolené rezanie vrúbľov 12 zl., ničenie štepov 24 zl., za prechod cez záhradu cudzím 30 grajciarov. Vklad účastníka v prospech verejných vecí 5 zl. a 30 grajciarov, potom si môžeme predstaviť, ako to mysleli zakladatelia s tým poriadkom veľmi prísne. Vďaka prísnemu poriadku a dobrej prosperite, spolok sa dlho držal, až do čias prvej svetovej vojny, v ktorej sa ďalšie stopy spolku stratili.

Jaroslav Pavlikovský

MÔJ NÁJKAJŠÍ DEŇ V ROKU 2006

Prežili sme prvý mesiac nového roku 2007. Niektorí radostne, iní smutnejšie. Často však s nádejou o Božiu milosť, že dni, ktoré prídu budú lepšie. Starší, hlavne veriaci človek citlivejšie prežíva udalosti, ktoré ho počas života stretávajú.

Preto sa moje myšlienky vracajú ku dňu 2. júna r. 2006, kedy sa v našom Evanjelickom zbore v Tisovci uskutočnili ojedinelé slávnosti služby Božie, na ktorých sa stretlo 32 konfirmantov narodených v roku 1932 – 1942, po 50 – 60 rokoch v Tisovci.

V ten slávnostný, nedeľný deň sme poprosili pomocou Ducha Svätého v našom krásnom Božom chráme spolu so zborovým farárom Mgr. Mariánom Krivušom o Božie vedenie pre seba, svojich blízkych i evanjelického cirkevného zboru v našom mestečku. Všetci zúčastnení sme mali v srdciach radosť a hlboký duchovný zážitok. Ja

osobne som konfirmačnú obnovu prežívala s veľkým dojatím. Na jednej strane 1. konfirmácia, mladé dievča plné ideálov, na druhej – žena, matka, stará mama po ťažkých zápasoch o zdravie. Som nadovšetko vďačná Pánu Bohu, že po dlhšej dobe som v Chráme Božom mohla prijať s pokorou Večeru Pánovu pred oltárom.

Som vďačná za dobrý nápad a zorganizovanie stretnutia jubilantov našej duchovnej sestry pani Márii Roháčovej, rod. Rosiarovej.

Za všetkých zúčastnených úprimne ďakujem všetkým, ktorí sa o stretnutie pričinili. Prajem nám všetkým ľuďom dobrej vôle Božie požehnanie a dobré zdravie. S piesňou z evanjelického spevníka: „Kde si môj milý Ježiši Kriste“.

Viera Vetráková, r. Rapčanová

Uzávierka odoslania projektov na Ministerstvo kultúry SR bola stanovená na 16. 1. 2007. K termínu sme odoslali 13 projektov, ktoré majú podporiť činnosť miestnej kultúry. Evidujeme termíny podania žiadostí na podporu projektov aj u iných subjektov, na ktoré chceme projekty odoslať.

Štefan Sabó

VYSVEDČENIE

Polrok sa už približuje, mama sa len zlostí a strach z tvojho vysvedčenia prejde až do kostí.

Vysvedčenie bude pestré, trojky, štvorky samé. Že z fyziky prepadáš, to zatajil si mame.

Nemčina a angličtina tiež je bieda veľká. Nad tvojimi známami už plače učiteľka.

Veľká hanba je to taktiež z matky a slovenčiny. No keď ti chce niekto pomôcť, povieš: „Sú to somariny!“

Cez hodiny zabávaš sa, to je veľmi známe, no keď ide do toho, vždy vyzeráš trápne.

Už je tu deň vysvedčenia, v celej škole krása, všetci pekne oblečení, ty špinavý jak prasa.

Učiteľka zavolá ťa, prídeš pred tabuľu, len čo zbadáš vysvedčenie, prvú zazrieš guľu.

Veľmi ťa to zarmútilo, hlavu si mal sklonenú, lebo pod tou kopou vlasov tvár si skrýval červenú.

Zbadala to učiteľka, na miesto ťa poslala, nazúrený si bol riadne, ona kľudná zostala.

Roztrhal si vysvedčenie, k dverám si sa rozbehol, pozrieť sme sa nestačili a ty si von vybehol.

Takto skončil prvý polrok, hoci trochu výbušne. V našej škole to tak chodí. Konce sú vždy neslušné.

Druhý polrok? Už sa teší. Všetci vravia, nech sa zlepší.

Michal Kojnok (12 rokov)

Aj tak sme volili 2 Ohlas na článok z TM č.1

Vážený pán Lazák.

Nemyslím, že sme porušili odstavce 2, 10 a 11 paragrafu č. 30 volebného zákona, pretože tým, že na vchodových dverách visel oznam, ktorý informuje našich spoluobčanov o tom, že sa v budove nachádza realitná kancelária pána Lacku, jeho telefónne číslo a úradné hodiny, sme mu nerobili volebnú kampaň. Reality je jeho súkromná firma a oznam nepovažujem za protizákonný. Lepiaca páska alebo samolepky sa v predajniach predávajú pre všetkých a to neznamena, že oznam sme tam nalepili my OVK č. 2.

Pri sčítaní volebných hlasov sme mali pozorovateľa, nezávislého kandidáta, ktorý dozeral na našu prácu. Pri triedení, otváraní a sčítaní volebných hlasov v okrsku č. 2, kde bolo 837 zapísaných voličov a zúčastnilo sa ich 421 je potrebný aj nejaký čas. Našu prácu sme si urobili svedomito a preto, pán Lazák, nevstupujte do nášho svedomia. Akceptujte výsledky volieb. A až Vám chýbajú tie naše „ťažko“ zarobené odmeny, môžeme Vám ich darovať.

Vlasta Hrnčiariková

TISOVČANIA V KOŠICIACH

V sobotu 20. januára sme členovia DS Daxner účinkovali na 17. Gemerskom bále – Malohontskej paráde.

Organizátori tento rok vybrali do programu svojho plesu mestá Tisovec, Hnúšťa a obec Klenovec. Klenovčania spriemňovali prestávky medzi tancom svojou cigánskou muzikou, dievčatá z Hnúšte zatancovali moderné tance a my sme oprášili našu „Angeliku“.

Po programe sme si prezliekli „plesové róby“ a vychutnávali plesovú atmosféru až do rána. Táto noc bola príjemným kultúrnym a spoločenským zážitkom pre všetkých divadelníkov a odmenou za program, ktorým sme reprezentovali naše mesto.

Júlia Hodoňová, DS Daxner

Blahoželania

Výbor ZO SZPB v Tisovci blahoželá jubilantom k významnému životnému jubileu. Prajeme zdravie a radosť z každého prežitého dňa. Na snúročke perál sa ukázal ďalší ročník. V prvom polroku 2007 sú to nasledovní jubilanti:

Február: PaedDr. Božena Pardupová 50 r., Pavel Murárik 85 r., Anna Štulajterová 70 r.

Marec: Mgr. Mahuliena Štrbová 60 r., Július Belán 81 r. Ján Greksák 80 r., Mária Čepíková 92 r., Vilma Kubinská 85 r., Pavlína Košťalová 81 r.

Apríl: Anna Bysterská 80 r., Mária Guzmová 89 r., Romana Manicová 30 r., Mária Ferencíková 88 r.

Máj: Ing. František Ridzoň 50 r., Mária Venclová 80 r., Alžbeta Ivanová 86 r., Rodolf Piecuch 81 r., Mária Krejčí 87 r., Mária Daxnerová 83 r.

Jún: Mária Kmeťová 83 r., Ida Kysel'ová 82 r., Oľga Elena Krankušová 84 r., Mária Šabláturová 75 r., Anna Čipková 83 r., Július Rukavica 84 r.

Júl: Jozef Choma 81 r., Ing. Viera Štulajterová 50 r., Ján Turošík 86 r., Mária Gašparíková 81 r., Ružena Spíšiaková 82 r., Ružena Rosiarová 65 r., Edita Trnavská 84 r., Oľga Demianová 80 r., Mária Blašková 65 r.

Miroslava Bancíková, tajomníčka MO SZPB

Zamaródiť sa mi podarilo dosť dobre. Už mi šéflekár aj spomenul, že ma navrhne na odsun domov, do Bratislavy, ale že treba ešte vydržať. Držal som sa ako som vedel a nebolo mi ani tu zle. Kamaráta som tu mal Ondra Viťaza zo Švošova. Ondro o ročník starší vojak než ja sa dobre a rýchlo prispôboval prostrediu. Chodievali sme keď sa dalo spolu na prechádzky po meste. Tu som obdivoval taliansku peknú architektúru. Mesto Imola na rozdiel od Faenzi má veľa ulíc a najmä námestia s kolonádami. Takže aj za sychravejšieho počasia boli tu príjemné pasáže. Kláštorov

a mníchov tu bolo menej ako vo Faenze. Tu nebolo vidieť v nedeľu a cez sviatky vychádzať také regimenty mladých ľudí v reholníckom odevu s mníchmi. S prichádzajúcim Silvestrom a Novým rokom nás zase chytila tieseň. Ondro bol ešte citlivejší ako ja a veru si v tejto sviatočnej atmosfére pri spomienke na svojich blízkych poplakal. No to možno aj preto, že on bol už druhý rok na fronte bez sľubovanej dovolenky. Ja som takéto nádeje na dovolenku ešte nemohol mať, len ak by tá maródka zabrala, preto som sa snažil zžívať sa do prostredia a atmosféry takej, aká bola okolo nás. Tešili sme sa už na spoločnú silvestrovskú večeru, ktorú sme my, falošnejší maródi aj pomáhali pripravovať, iba keď zaznie znamenie na poplach. Zvonku počuť rachot našich nákladných tatier. Po chodbách nemocnice sa ozýval krik a zhon. Vybehli sme na chodbu a čo vidíme, nosenie a skladanie dokaličených a krvou zaliatych našich slovenských vojakov. Zdravotníci, ktorých bolo málo, práve v túto dobu kričia: Ratuj, pomáhaj, skladaj dolu“. Druhý zdravotník kričí: „Ber sa obväzovať tých, čo sú ešte nažive už v operačnej sále“. Lekári sú všetci rozídení, ledva narýchlo jedného zohnali sestry. Lekár uvoľňuje dych tomu chudákovi, čo má rozbité hrdlo a do mňa kričí, aby som mu dal dohromady to koleno, z ktorého málo čo ostalo. Ja som nikdy nebol sanitárom, ba ani másiarov nerád vidím, ale pomáhať bolo treba a rýchlo. No omotal som zbytok kolena ako som len vedel. Vedť lekár kričí: „Keď vidíš, že už prestáva dýchať, treba ratovať ďalších“. Montujú, obväzujú aj sestry, kde a ako sa len dalo.

Zastavujú krv, ktorej už bolo málo. pretože slovenská krv už tiekla od rána pri pobrežnom meste Ravena. Ja bežím na cestu a na chodbu, kde skladajú ďalších a vidím, že už je dosť takých nosítk, na ktorých sa už vojak nehýbe. Niektori asi z Liptova mi vraví, že tamto je stenajúci už čiastočne ošetrovaný Jožo Madliak z Krmeša a tu medzi tými, čo sa už nehýbu je Matej Uličný z Vlách. Ja ako ešte ani nie novopečený Lipták, som osobne nepoznal ani jedného, ani druhého z tých

SLOVENSKÝ VOJAK V POLI (13)

mojich krajanov. Bolo mi však veľmi ľúto chudáka Mateja Uličného. Už som toľko vedel podľa mena, že Matej býval mojim najbližším susedom zo dvora, kde v tom čase bývali už naši. Nepříjemné mi bolo oznámiť domov, že som videl ako skladajú z auta Mateja v nemocnici a pomôcť sa mu už nedalo. Teraz, keď po dlhých rokoch píšem tieto moje pamäti, mrzí ma, že sme ako občania nevedeli doposiaľ patrične uctiť si pamiatku aj týchto obetí druhej svetovej vojny. Príležitosť k tomu aj bola, ale chudáci zaostali tupí poprední činitelia v obci nedovolili napísať aj Matejove meno na pomník padlých v odboji proti fašizmu z obce Vlachs. Možno sa meno Mateja Uličného nehodilo niekomu napísať na tento pomník aj preto, že Matej bol syn zamestnanca z majera. No možno i preto, že osud Mateja zahnal prevádzať odboj proti fašizmu ďaleko z teplého domova a nedožil sa toho, aby sa bol zúčastnil odboja aj v Slovenskom národnom povstaní.

Ten druhý krajan z Liptova Jožo Madliak z Krmeša bol ranený skoro po celom tele a najviac mu črepiny z bomby zasiahli zadnú časť tela a hlavu. Keď ho patrične ošetrili, posluhoval som mu ako i viacerým nepohyblivým pacientom. Jožo veľa hovoril vtedy ani nemohol, len postenával a po čiastočnom preliečení bol odsunutý domov, na Slovensko, kde ma doteraz veľmi nepozná.

Vraciam sa v spomienkach k pripravovanému Silvestru v Imole. Spoločná večera po tom výprasku bola smutná a nechutila už tak ako vianočná večera. Zato okolo polnoci bolo na chodbách nemocnice dosť hlučno. Poriadne naťahani doktori sa hnevali, že ich opúšťajú

v plnej zábave sestry. Jeden pán doktor reval na plné hrdlo na sestričku, aby neodchádzala z partie, aby sa vrátila. Sestra poľakaná takýmto hrubým zaobchádzaním s jej exteriérom bežala čoraz vyľakanejšie po chodbe a volala o pomoc. My dvaja - traja vojaci sme začali stavať rozgúraného lekára, ale ten sa na nás ani nepozrel, len bežal za korisťou ďalej. Podľa oblečenia vyzeral ako másiar. No tak ho vystrojili do poľnej nemocnice. Súkeniaky mal nové, ale ani nie rajtky, len tak ako pre každého vojaka. Na nohách mal obuté ešte surové čizmiská. Bolo mu zrejme

teplé, lebo vojenskú obyčajnú bielu košeľu mal roztrhanú pod krkom, rukávy vyhrnuté a v ruke držal otrčenú pištoľ na utekajúcu sestru. Chlapisko predsa len nevystrelil a keď sa mu sestra stratila za rohom, behal z jednej chodby na druhú ako furman bez splašených koní.

Tak skončil náš Silvester v Imole. Ja som si pomyslel, že stará pravda je všade pravdou, keď čím väčší pán, tým väčšia je sviňa. Páni doktori tu boli vymieňaní obyčajne po šiestich mesiacoch, takže sa ani rozprávať po taliansky nenaučili. No nielen preto boli vojenská pánia mnohí bez signorín, ako sme poznali neskôr. Talianske dievčatá, alebo aj ženy neleteli veľmi za uniformou so šaržou, lebo v centre a okolí civilizovaného Talianska je už dávno človek ako človek, bez ohľadu na tituly a postavenie. Rovnakú prednosť nám ako cudzincom, hosťom, dávali všetkým, takže vojak tu nemal takú úbohú povest', ako u nás doma. Vedť ani nemohol, lebo tu nemal za partnerku slúžku. Tu slúžiek nebolo. Dievčatá, či staršie, či mladšie, chudobnejšie či bohatšie, kde nás už viacej poznali šli s nami aj do kina, aj do kostola. Dosť skoro sme prišli na to, že tu nebolo vidieť ani Židov, ani Cigánov, ani žobrakov po námestiach alebo mestských uliciach. Židovskú otázku zrejme vyriešilo dávno silné kresťanstvo a o telesne postihnutých sa iste starali rozsiahle kláštory a ústavy. No a o našich bratov - bratov, zingárov - cigánov, ako ich Taliani zo špásu volali, keď prenikli niekedy z Juhoslávie, sa ešte dávnejšie postarala vysoká civilizácia národa.

Samuel Struhár

Jožko Dibala

Jožko Dibala bol listonosičom na uliciach Podhradovej, Partizánskej, Sládkovičovej a Hviezdoslavovej. Kým bol mladší, práca mu išla od ruky, ale keď už začali doliehať staršie roky, keď prešiel Partizánskou ulicou si chodieval oddýchnuť do pohostinstva Psota. Keď tu užil nejaký ten poldecák, tento ho nielen potúžil, ale i unavil. Takže po vyjdení z pohostinstva nemal istý krok, ale poštu poroznášal i keď s námahou. Niekedy si pomýlil i adresu poštovej zásielky. Prednosta pošty Samo vedel o pracovných nedostatkoch Jožkových, ale ich toleroval, lebo sa ho obával asi z politických dôvodov. Jedného dňa som dostal úradný dopis z Okresného úradu zdravia v Rimavskej Sobote, že mám zaplatiť za ambulantné

liečenie pri pracovnej neschopnosti 23 dní 115,- Kčs a za nemocenské 741,- Kčs spolu 856,- Kčs, za Jozefa Dibalu, ktorý sa vraj pri doručovaní pošty pošmykol na neočistenom a neposypanom chodníku pred domom č. 909 na Sládkovičovej ulici v Tisovci. Ešte k tomu slávna Okresná správa spojov v Rimavskej Sobote ma žiadala, aby som poukázal 247,- Kčs na uhradenie škody, vyplatenej vo výške rozdielu medzi nemocenskou podporou a priemerného platu za pracovný úraz.

Na tento prípad som sa dvakrát odvolal, ale len po uvedení svedkov, ktorí videli dobre podnapitého spadnúť na cestu pred našim domom a potom aj potácajúceho Jožka Dibalu odchádzať. Nebolo pravdivé od Jožka Dibalu a ani spravodlivé od prednostu pošty Sama, že tento úraz tak zorganizoval, že som

mal byť vina ja, hoci vina bola na Jožkovi Dibalovi a prednostovi Samovi, ktorý popíjanie Jožka Dibalu aj počas zamestnania trpel. A nakoniec ho zastával. Keď som raz sedel pri pive so Samom, som sa ho opýtal, že prečo mi urobil nepríjemnosť. On mi odpovedal, že ja nosím topánky s hladkým zvrškom a že jeho topánky sú pokrčené. A čo som mal na to povedať?

Rudolf Valent

**Vážený pán Rudolf Valent,
k Vášmu vzácnemu jubileu Vám
želáme predovšetkým pevné zdravie,
jasnú myseľ, silnú ruku a aj naďalej
veľa životného optimizmu.
Redakcia**

Predám dámsky bicykel zn. Camping.
047 5493151

Hľadám na prenájom 4 izbový byt alebo rodinný dom, ktorý je v dobrom stave a nepotrebuje rekonštrukciu. Predpokladaná doba prenájmu je jeden rok (s možným nástupom od 1.7.2007).
0911 566600 (celý deň) alebo 047 5493200 (od 7.00 do 15.00 hod.)

Predám 2 izbový byt v osobnom vlastníctve na Francisciho ul. (sídliisko Stred). Murované jadro, byt je po rekonštrukcii.
0908 917212

Predám malé prasatá.
047 5493156 alebo 0905 131444

Predám 3 izbový družstevný byt s balkónom na Daxnerovej ul. č. 958. Cena dohodou.
0903 812510

Pripravovaná plesová sezóna a ďalšie podujatia:

4.2. - Venčekový tanec žiakov EGT

10.2. - Poľovnícky ples

14.2. - Rodinný koncert ZUŠ

16.2. - Ples študentov EGT

17.2. - Pochovávanie basy

20.2. - Detský fašiangový karneval MŠ

Mestské kultúrne stredisko v Revúcej Vás pozýva dňa 17.2.2007 o 19.00 hod. na vystúpenie SEUKu. Vstupné 100,- Sk. Predpredaj vstupeniek v Mestskom kultúrnom stredisku v Revúcej, č. d. 69 u p. Brünnovej alebo telefonicky: 058/442 11 50.

PROGRAM „KINA POD HRADOVOU“ VO FEBRUÁRI

6.2. utorok 19.00	Na druhej strane - USA Hrajú: Leonardo di Caprio, Matt Damon, Jack Nicholson, Mark Wahlberg, Martin Shenn... Slovenské titulky Thriller, MP od 15 r., 152 min., vst. 50,-
8.2. štvrtok 19.00 FK	Fanny a Alexander - koprodukčný Hrajú: Gunn Wallgren, Allav Edwal... Slovenské titulky Freska, MP od 15 r., 189 min., vst. 50,- FK 40,-
13.2. utorok 19.00	Prázdniny - USA Hrajú: Cameron Diaz, Kate Winslet, Jude Law... Slovenské titulky. Romantická komédia, MP od 12 r., 101 min., vst. 50,-
20.2. utorok 19.00	Príbeh Narodenia - USA Hrajú: Keisha Castle-Hughes, Oscar Isaac, Ciarán Hinds... Slovenské titulky. Dráma, MP od 12 r., 93 min., vst. 50,-
22.2. štvrtok 19.00 FK	Taliančina pre začiatočníkov - Dánsko Hrajú: Anders W. Bethelsen, Anette Stovelbaek, Peter Gantzler, Ann Eleonora Jorgensen... České titulky. Psychologický, MP od 15 r., 113 min., vst. 50,- FK 40,-
27.2. utorok 19.00	Ro(c)k podvrat'ákov - ČR Hrajú: Jiří Mádl, Vojtěch Kotek, Martin Pisařík, Václav Podstránecký, Jan Hrušínský, Petr Janda, Václav Sloup Čierna komédia, MP od 12 r., 104 min. vst. 50,-

Pripravujeme na marec

6.3. Deja vu – akčný thriller

8.3. Siedma pečať – filmový klub

13.2. Parfum: Príbeh vraha - thriller

20.3. Noc v múzeu – dobrodružná komédia

27.3. Extrémne svahy – akčný

CITY-NET-INTERNET

ČASOVO A DÁTOVO NEOBMEDZENÉ PRIPOJENIE K INTERNETU a DIGI-TV

Student : 321.- SK
TV : 290.- SK

*V prípade potreby dodáme aj vhodný nový
alebo použitý pc.*

uvedené ceny su za základný balík služieb.

Kontakt: 0904 544 522, 0905 544 522